I

(Informacije)

KOMISIJA

OKVIR SKUPNOSTI ZA DRŽAVNO POMOČ ZA RAZISKAVE IN RAZVOJ TER INOVACIJE

(2006/C 323/01)

Stran

1. UVOD 4

1.1 Cilji državne pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije 4

1.2 Politika državne pomoči in R&R&I 4

1.3 Test tehtanja in njegova uporaba za pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije 5

1.3.1 Akcijski načrt državnih pomoči: manjša in bolje usmerjena pomoč, test tehtanja za oceno pomoči .. 5

1.3.2 Cilj skupnega interesa, ki ga obravnava okvir 5

1.3.3 Ustrezni instrument 6

1.3.4 Spodbujevalni učinek in potreba po pomoči 6

1.3.5 Sorazmernost pomoči 6

1.3.6 Negativni učinki pomoči R&R&I morajo biti omejeni, tako da je skupna bilanca pozitivna 6

1.4 Izvajanje testa tehtanja: pravne domneve in potreba po bolj posebni oceni 7

1.5 Motivacija za posebne ukrepe, ki jih zajema ta okvir 8

2. PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE 8

2.1 Področje uporabe okvira 8

2.2 Opredelitve 9

3. DRŽAVNA POMOČ V SMISLU ČLENA 87(1) POGODBE ES 10

3.1 Raziskovalne organizacije in posredniki za inovacije kot prejemniki državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES 10

3.1.1 Javno financiranje negospodarskih dejavnosti 11

3.1.2 Javno financiranje gospodarskih dejavnosti 11

3.2 Posredna državna pomoč za podjetja v smislu člena 87(1) Pogodbe ES prek javno financiranih raziskovalnih organizacij 11

3.2.1 Raziskave v imenu podjetij (pogodbene raziskave ali raziskovalne storitve) 12

3.2.2 Sodelovanje podjetij in raziskovalnih organizacij 12

Stran

4. ZDRUŽLJIVOST POMOČI V SKLADU S ČLENOM 87(3)(B) POGODBE ES 12

5. UKREPI POMOČI, UPRAVIČENI DO ZDRUŽLJIVOSTI V SKLADU S ČLENOM 87(3)(C) POGODBE ES 13

5.1 Pomoč za projekte R&R 13

5.1.1 Raziskovalne kategorije 13

5.1.2 Osnovne intenzivnosti pomoči 13

5.1.3 Bonusi 13

5.1.4 Upravičeni stroški 14

5.1.5 Vračljivi predujem 15

5.1.6 Davčni ukrepi 15

5.1.7 Izenačevalna klavzula 15

5.2 Pomoč za študije tehnične izvedljivosti 16

5.3 Pomoč za stroške pravic industrijske lastnine za MSP 16

5.4 Pomoč za mlada inovativna podjetja 16

5.5 Pomoč za procesne in organizacijske inovacije v storitvah 16

5.6 Pomoč za svetovalne in podporne storitve za inovacije 17

5.7 Pomoč za posojanje visokokvalificiranega osebja 17

5.8 Pomoč za inovativne skupine 18

6. SPODBUJEVALNI UČINEK IN POTREBA PO POMOČI 19

7. ZDRUŽLJIVOST POMOČI NA PODLAGI PODROBNE OCENE 19

7.1 Ukrepi na podlagi podrobne ocene 19

7.2 Metodologija podrobne ocene: merila R&R&I za gospodarsko oceno določenih posameznih primerov 20

7.3 Pozitivni učinki pomoči 20

7.3.1 Obstoj tržne nepopolnosti 20

7.3.2 Ustrezni instrument 21

7.3.3 Spodbujevalni učinek in potreba po pomoči 21

7.3.4 Sorazmernost pomoči 22

7.4 Analiza izkrivljanja konkurence in trgovine 22

7.4.1 Izkrivljanje dinamičnih spodbud 22

7.4.2 Ustvarjanje tržne moči 23

7.4.3 Ohranjanje neučinkovitih tržnih struktur 23

7.5 Tehtanje in odločitev 23

Stran

8. KUMULACIJA 23

9. POSEBNA PRAVILA ZA KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO 24

10. KONČNE DOLOČBE 24

10.1 Poročanje in spremljanje 24

10.1.1 Letna poročila 24

10.1.2 Dostop do celotnega besedila shem 25

10.1.3 Informativni listi 25

10.2 Ustrezni ukrepi 25

10.3 Začetek veljavnosti, čas veljavnosti in revizija 25

1. UVOD

1.1. Cilji državne pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije

Spodbujanje raziskav in razvoja ter inovacij (v nadaljnjem besedilu: R&R&I) je pomemben cilj skupnega interesa. Člen 163 Pogodbe ES določa, da je „cilj Skupnosti okrepiti znanstvene in tehnološke temelje industrije Skupnosti ter jo spodbujati, da postane bolj konkurenčna na mednarodni ravni, pri čemer pospešuje vse raziskovalne dejavnosti, ki se zdijo potrebne …“. Členi 164 do 173 Pogodbe ES določajo dejavnosti, ki se izvajajo v zvezi s tem, in področje uporabe ter izvajanje večletnega okvirnega programa.

Evropski svet je na svojem srečanju v Barceloni marca 2002 sprejel jasen cilj za prihodnji razvoj porabe za raziskave. Strinjal se je, da se mora skupna poraba za raziskave in razvoj (v nadaljnjem besedilu: R&R) ter inovacije v Skupnosti povečati, da do leta 2010 doseže približno 3 % bruto domačega proizvoda. Nadalje je pojasnil, da morata dve tretjini teh novih naložb izhajati iz zasebnega sektorja. Da se ta cilj doseže, morajo naložbe v raziskave rasti s povprečno stopnjo 8 % vsako leto, razdeljeno med 6-odstotno stopnjo rasti za javne izdatke ([1]) in 9-odstotno letno stopnjo rasti za zasebne naložbe ([2]).

Cilj je povečati gospodarsko učinkovitost ([3]) z državno pomočjo in s tem prispevati k trajnostni rasti in delovnim mestom. Torej bo državna pomoč za R&R&I združljiva, če se pričakuje, da bo privedla do dodatnih R&R&I, in če izkrivljanje konkurence ne bo v nasprotju s skupnimi interesi, ki jih Komisija za potrebe tega okvira izenačuje z gospodarsko učinkovitostjo. Cilj tega okvira je zagotoviti ta cilj in zlasti olajšati državam članicam boljše usmerjanje pomoči v nepopolnosti pomembnih trgov ([4]).

Člen 87(1) Pogodbe ES določa načelo, da je državna pomoč prepovedana. Vendar je v določenih primerih lahko takšna pomoč združljiva s skupnim trgom na podlagi člena 87(2) in (3). Pomoč za R&R&I bo zlasti upravičena na podlagi člena 87(3) (b) in (c). V tem okviru Komisija določa pravila, ki jih bo uporabila v oceni priglašene pomoči in tako uveljavila svojo diskrecijsko pravico odločanja ter povečala pravno varnost in preglednost svojega sprejemanja odločitev.

([1]) Upoštevati je treba, da bo samo del javnih izdatkov za R&R opredeljen kot državna pomoč.

([2]) Prim. „Vlaganje v raziskave: akcijski načrt za Evropo“; Sporočilo Komisije Svetu, Evropskemu parlamentu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij, COM(2003) 226 konč., str. 7.

([3]) V gospodarstvu se izraz „učinkovitost“ (ali „gospodarska učinkovitost“) nanaša na obseg, v katerem je skupna blaginja optimizirana na določenem trgu ali v gospodarstvu na splošno. Dodatni R&R&I povečujejo gospodarsko učinkovitost s preusmeritvijo tržnega povpraševanja k novim ali izboljšanim proizvodom, procesom in storitvam, kar je enakovredno zmanjšanju cene tega blaga, ob upoštevanju kakovosti.

([4]) O „tržni nepopolnosti“ lahko govorimo, ko trg, če je prepuščen lastnim sredstvom, ne vodi h gospodarsko učinkovitemu izidu. V teh okoliščinah lahko državno posredovanje, vključno z državno pomočjo, izboljša tržni izid v smislu cen, proizvodnje in uporabe virov.

1.2 Politika državne pomoči in R&R&I

V okviru Lizbonske strategije raven R&R&I ne velja za optimalno za gospodarstvo v Skupnosti, kar pomeni, da bi povečanje ravni R&R&I vodilo k večji rasti v Skupnosti. Komisija meni, da je treba obstoječa pravila o državnih pomočeh za R&R posodobiti in izboljšati, da bodo ustrezala temu izzivu.

Prvič, Komisija v tem okviru razširja obstoječe možnosti pomoči za R&R na nove dejavnosti, ki podpirajo inovacije. Inovacije so povezane s procesom, ki povezuje znanje in tehnologijo z izkoriščanjem tržnih priložnosti za nove ali izboljšane proizvode, storitve in poslovne procese v primerjavi s tistimi, ki so že na voljo na skupnem trgu, in ki predstavlja določeno stopnjo tveganja. Za namen pravil o državnih pomočeh Komisija meni, da državna pomoč za inovacije ne sme biti odobrena na podlagi abstraktne opredelitve inovacij, ampak samo v obsegu, v katerem se nanaša na določene dejavnosti, ki jasno odpravljajo tržne nepopolnosti, ki ovirajo inovacije, in za katere bodo koristi državne pomoči verjetno večje od morebitne škode za konkurenco in trgovino.

Drugič, cilj Komisije je podpiranje boljšega upravljanja državne pomoči za R&R&I. Komisija namerava razširiti področje uporabe skupinske izjeme za R&R, ki je trenutno omejeno na pomoč malim in srednjim podjetjem (v nadaljnjem besedilu: MSP) ([5]). Prihodnja splošna uredba o skupinski izjemi (v nadaljnjem besedilu: USI) bo zajemala manj težavne ukrepe pomoči na področju R&R&I. Ta okvir bo tudi v prihodnje veljal za vse ukrepe, ki so priglašeni Komisiji, bodisi zato, ker ukrep ni zajet v USI, zaradi obveznosti v okviru USI, da so pomoči priglašene individualno, bodisi da se država članica odloči priglasiti ukrep, ki bi ga bilo v okviru USI mogoče uvrstiti v skupinsko izjemo, ter za oceno vseh nepriglašenih pomoči.

Tretjič, da bi bilo spremljanje Komisije usmerjeno k cilju, ta okvir za oceno ukrepov, ki sodijo v njegovo področje uporabe, ne zagotavlja samo pravil o združljivosti določenega ukrepa pomoči (poglavje 5 spodaj), temveč tudi, zaradi povečanega tveganja, da bi določeni ukrepi pomoči izkrivili konkurenco in trgovino, dodatne elemente o analizi spodbujevalnega učinka in potrebi po pomoči (poglavje 6 spodaj) ter dodatno metodologijo, ki se uporablja v primeru podrobne ocene (poglavje 7 spodaj).

([5]) Akcijski načrt državnih pomoči. Manjša in bolje usmerjena državna pomoč: časovni načrt za reformo državnih pomoči 2005–2009. COM(2005) 107 konč. – SEC(2005) 795, sprejeto 7. junija 2005.

V tej zvezi Komisija poudarja, da bi konkurenčni trgi načeloma morali sami voditi do najučinkovitejšega izida v smislu R&R&I. Vendar to ne velja vedno na področju R&R&I in posredovanje države bi lahko potem izboljšalo izid. Podjetja bodo več vlagala v raziskave samo v obsegu, v katerem imajo lahko dejanske komercialne koristi od rezultatov, in se zavedajo možnosti, da lahko tako storijo. Obstaja veliko razlogov za nizke ravni R&R&I, deloma zaradi strukturnih ovir, deloma zaradi tržnih nepopolnosti. S strukturnimi ovirami naj bi se po možnosti ukvarjali strukturni ukrepi ([6]), medtem ko lahko državna pomoč igra vlogo pri odpravljanju neučinkovitosti zaradi tržnih nepopolnosti. Poleg tega empirični dokazi nakazujejo, da morajo državno pomoč, če naj bo učinkovita, spremljati ugodni okvirni pogoji, kot so ustrezni sistemi pravic intelektualne lastnine, konkurenčno okolje z uredbami, prijaznimi za raziskave in inovacije, in podporni finančni trgi.

Vendar državna pomoč tudi izkrivlja konkurenco, močna konkurenca pa je hkrati eden ključnih dejavnikov za spodbujanje tržno usmerjenih naložb v R&R&I. Zato je treba ukrepe državne pomoči načrtovati pazljivo, da se omeji izkrivljanje. Sicer lahko državna pomoč postane kontraproduktivna ter zniža skupno raven R&R&I in gospodarsko rast.

Glavni pomislek glede pomoči za R&R&I za podjetja je, da se dinamične spodbude konkurenčnih podjetij za naložbe izkrivljajo in morebiti zmanjšujejo. Ko podjetje prejme pomoč, to na splošno utrdi njegov položaj na trgu in zmanjša donosnost naložbe v druga podjetja. Ko je zmanjšanje dovolj veliko, je možno, da bodo konkurenti zmanjšali svoje dejavnosti R&R&I. Poleg tega lahko pomoč, iz katere izhaja blaga omejitev proračuna za upravičenca, zmanjša tudi spodbude za inovacije na ravni upravičenca. Nadalje lahko pomoč podpira neučinkovita podjetja ali omogoči upravičencu povečanje izključitvenih dejanj ali tržne moči.

1.3 Test tehtanja in njegova uporaba za pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije

1.3.1 *Akcijski načrt državnih pomoči: manjša in bolje usmerjena pomoč, test tehtanja za oceno pomoči*

V akcijskem načrtu državnih pomoči ([7]) je Komisija objavila, „da bi se kar najbolje prispevalo k ponovnemu zagonu Lizbonske strategije za rast in delovna mesta, bo Komisija, če je to primerno, okrepila svoj gospodarski pristop k analizi državnih pomoči. Gospodarski pristop je instrument za boljše osredotočenje in usmerjenost nekaterih državnih pomoči k ciljem ponovno spodbujene Lizbonske strategije.“

Pri oceni tega, ali lahko ukrep pomoči velja za združljivega s skupnim trgom, Komisija usklajuje pozitiven vpliv ukrepa pomoči pri doseganju cilja skupnega interesa in njegove morebitne negativne stranske učinke zaradi izkrivljanja trgovine in konkurence. Akcijski načrt državnih pomoči, ki temelji na obstoječih praksah, je to tehtanje formaliziral z izrazom **„test tehtanja“** (balancing test) ([8]). Deluje v treh korakih za odločitev o odobritvi ukrepa državne pomoči; prva dva koraka obravnavata pozitivne učinke državne pomoči, tretji pa obravnava negativne učinke in posledično tehtanje pozitivnih in negativnih učinkov:

(1) Ali je ukrep pomoči usmerjen v jasno opredeljen cilj skupnega interesa? (npr. v rast, zaposlovanje, kohezijo, okolje)

(2) Ali je pomoč oblikovana tako, da zagotavlja cilj skupnega interesa, tj., ali se predlagana pomoč nanaša na tržno nepopolnost ali drug cilj?

   (i) Ali je državna pomoč ustrezen instrument politike?

   (ii) Ali obstaja spodbujevalni učinek, tj., ali pomoč spremeni ravnanje podjetij?

   (iii) Ali je ukrep pomoči sorazmeren, tj., ali bi bila lahko enaka sprememba v ravnanju dosežena z manj pomoči?

(3) Ali so izkrivljanja konkurence in učinek na trgovino omejeni, tako da je skupno ravnovesje pozitivno?

Ta test tehtanja se uporablja za oblikovanje pravil o državnih pomočeh ter za oceno primerov.

Za uredbo o skupinski izjemi je državna pomoč združljiva, če so izpolnjeni pogoji, določeni v uredbi. Enako velja na splošno za večino primerov, ki so obravnavani v tem okviru. Vendar bo Komisija za individualne ukrepe pomoči, ki so zaradi visokih zneskov pomoči lahko zelo izkrivljajoči, opravila celotno oceno pozitivnih in negativnih učinkov pomoči na podlagi načela sorazmernosti.

1.3.2 *Cilj skupnega interesa, ki ga obravnava okvir*

Ta okvir obravnava cilj skupnega interesa za spodbujanje raziskav in razvoja ter inovacij. Cilj okvira je povečanje gospodarske učinkovitosti z obravnavanjem dobro opredeljenih tržnih nepopolnosti, ki ovirajo gospodarstvo v Skupnosti pri doseganju optimalne ravni R&R&I.

([6]) Vključuje: univerzitetno izobrazbo, raziskovalne programe in javne raziskovalne ustanove, pravila pravic intelektualne lastnine, ki podpirajo inovacije, privlačne okvirne pogoje za podjetja za opravljanje dejavnosti R&R&I.

([7]) Akcijski načrt državnih pomoči (Op. 5), odstavek 21.

([8]) Prim. Akcijski načrt državnih pomoči (Op. 4), odstavka 11 in 20, kot je podrobneje opisano v Sporočilu o inovacijah, COM(2005) 436 konč. z dne 21. septembra 2005.

Za določitev pravil, ki zagotavljajo, da ukrepi pomoči dosežejo ta cilj, je na prvem mestu treba prepoznati tržne nepopolnosti, ki ovirajo R&R&I. R&R&I se izvajajo preko vrste dejavnosti, ki so predhodne številnim proizvodnim trgom in ki bodo izkoristile dostopne zmogljivosti R&R&I za razvoj novih ali izboljšanih proizvodov [9] in procesov na teh proizvodnih trgih, s tem pa spodbujajo rast v gospodarstvu. Vendar lahko tržne nepopolnosti glede na zmogljivosti R&R&I, ki so na voljo, preprečijo, da trg doseže optimalni donos, in vodijo k nezadostnemu rezultatu zaradi naslednjih razlogov:

— **Pozitivni zunanji učinki/učinki prelivanja znanja:** R&R&I pogosto prinašajo koristi za družbo v obliki učinkov prelivanja znanja. Vendar imajo lahko številni projekti, če jih prepustimo trgu, neprivlačno stopnjo donosnosti iz zasebne perspektive, četudi bi bili projekti koristni za družbo, ker dobička željna podjetja zanemarjajo zunanje učinke svojih dejavnosti, ko se odločajo, v kolikšni meri se bodo ukvarjala z R&R&I. Posledično se morda ne izvajajo projekti skupnega interesa, razen če posreduje država.

— **Javne dobrine/učinki prelivanja znanja:** Pri ustvarjanju splošnega znanja, kot so temeljne raziskave, je drugim nemogoče preprečiti, da uporabljajo znanje (javna dobrina), medtem ko je bolj posebno znanje v zvezi s proizvodnjo mogoče zaščititi, npr. prek patentov, ki omogočajo izumitelju višjo donosnost njegovega izuma. Da bi poiskali ustrezno politiko za podporo R&R&I, je pomembno razlikovati med ustvarjanjem splošnega znanja in znanja, ki ga je mogoče zaščititi. Podjetja pogosto izkoriščajo splošno znanje, ki so ga ustvarili drugi, in zaradi tega ne želijo sama ustvarjati znanja. Pravzaprav trg ni samo neučinkovit, temveč tudi popolnoma odsoten. Če bi se ustvarjalo več splošnega znanja, bi lahko celotna družba imela koristi od učinkov prelivanja znanja po vsem gospodarstvu. Vlade lahko v ta namen podprejo ustvarjanje znanja s strani podjetij. V primeru temeljnih raziskav bi morda morale v celoti plačati za prizadevanja podjetij za izvedbo temeljnih raziskav.

— **Nepopolne in nesimetrične informacije:** Za R&R&I je značilna visoka stopnja tveganja in negotovosti. Zaradi nepopolnih in/ali nesimetričnih informacij zasebni vlagatelji včasih neradi financirajo dragocene projekte; visokokvalificirano osebje se ne zaveda vedno zaposlitvenih možnosti v inovativnih podjetjih. Posledično dodelitev človeških in finančnih virov na teh trgih ni vedno ustrezna in za gospodarstvo dragoceni projekti se morda ne izvajajo.

— **Usklajevanje in mrežne nepopolnosti:** Zmogljivost podjetij za usklajevanje ali vsaj sodelovanje in s tem zagotavljanje R&R&I se lahko poslabša. Problemi lahko nastanejo iz različnih razlogov, vključno s težavami pri usklajevanju R&R in iskanju ustreznih partnerjev.

[9] To vključuje storitve.

1.3.3 ***Ustrezni instrument***

Pomembno je upoštevati, da morda obstajajo drugi, primernejši instrumenti za povečanje ravni R&R&I v gospodarstvu, npr. pravna ureditev, povečanje financiranja univerz, splošni davčni ukrepi v korist R&R&I [10]. Primernost instrumenta politike v določenih razmerah je običajno povezana z glavnimi vzroki za problem. Znižanje tržnih ovir je lahko primernejše za obravnavanje težav novega udeleženca glede ustreznih rezultatov R&R&I kot je državna pomoč. Povečanje naložb v univerze je lahko primernejše za obravnavanje pomanjkanja osebja za R&R&I kot dodelitev državne pomoči za projekte R&R&I. Države članice morajo zato izbrati državno pomoč, kadar je ta ustrezni instrument na podlagi problema, ki ga skušajo obravnavati. To pomeni, da je potrebno jasno določiti tržne nepopolnosti, v katero nameravajo usmeriti ukrep pomoči.

1.3.4 ***Spodbujevalni učinek in potreba po pomoči***

Državna pomoč za R&R&I mora prejemnika pomoči spodbuditi k temu, da spremeni svoje ravnanje, tako da poveča svojo raven dejavnosti R&R&I in izvaja projekte ali dejavnosti R&R&I, ki se sicer ne bi izvajale ali bi se izvajale na bolj omejen način. Komisija meni, da se mora kot posledica pomoči dejavnost R&R&I povečati glede obsega, področja uporabe, porabljenega zneska ali hitrosti. Spodbujevalni učinek opredeljuje analiza nasprotnih dejstev, ki primerja ravni načrtovanih dejavnosti s pomočjo in brez nje. Države članice morajo jasno pokazati, kako nameravajo zagotoviti prisotnost spodbujevalnega učinka.

1.3.5 ***Sorazmernost pomoči***

Pomoč se šteje za sorazmerno samo, če ni mogoče doseči enakega rezultata z manj izkrivljajočim ukrepom pomoči. Znesek in intenzivnost pomoči morata biti zlasti omejena na najnujnejše za izvedbo dejavnosti R&R&I, ki ji je pomoč namenjena.

1.3.6 ***Negativni učinki pomoči R&R&I morajo biti omejeni, tako da je skupna bilanca pozitivna***

Morebitna izkrivljanja konkurence, ki izhajajo iz državne pomoči za R&R&I, je mogoče razvrstiti kot:

— prekinjanje dinamičnih spodbud podjetij in izrinjanje,

— podpiranje neučinkovite proizvodnje,

[10] Glej obvestilo o uporabi pravil o državnih pomočeh za ukrepe v zvezi z neposrednim obdavčenjem podjetij; UL C 384, 10.12.1998, str. 3.

— izključitvena dejanja in povečevanje tržne moči,

— učinke na lokalizacijo gospodarskih dejavnosti po državah članicah,

— učinke na trgovinske tokove na notranjem trgu.

Negativni učinki so navadno višji za višje zneske pomoči in za pomoč, dodeljeno dejavnostim, ki so blizu trženju proizvoda ali storitve. Zato so intenzivnosti pomoči na splošno nižje za dejavnosti, povezane z razvojem in inovacijami, kot za dejavnosti, povezane z raziskavami. Prav tako je pri opredelitvi upravičenih stroškov pomembno zagotoviti, da stroški, ki jih je mogoče šteti za redne dejavnosti družbe, niso upravičeni do pomoči. Značilnosti upravičenca in upoštevnih trgov imajo tudi vpliv na raven izkrivljanja. Ti vidiki bodo podrobneje upoštevani v primerih, ki bodo podrobno ocenjeni.

1.4 Izvajanje testa tehtanja: pravne domneve in potreba po bolj posebni oceni

Ta okvir se bo uporabljal za oceno pomoči za raziskave in razvoj ter inovacije, ki so priglašene Komisiji. Ocena združljivosti, ki jo je opravila Komisija, se bo izvedla na podlagi testa tehtanja, ki je predstavljen v poglavju 1. V skladu s tem bo ukrep odobren le, če bo ob upoštevanju vsakega elementa pri testu tehtanja skupna ocena pozitivna. Vendar se lahko ocena Komisije razlikuje na način, kako se bo to ocenjevanje izvedlo, ker se lahko v vsakem primeru razlikujejo tveganja za konkurenco in trgovino, povezana z določenimi vrstami ukrepov. Brez poseganja v člena 4 in 7 Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ([11]) Komisija uporablja različne pravne domneve glede na vrsto priglašenega ukrepa državne pomoči.

Vsa priglašena pomoč se bo najprej ocenila v skladu z določbami iz poglavja 5. Komisija je v tem poglavju navedla vrsto ukrepov, za katere vnaprej meni, da bo državna pomoč, ki je usmerjena v te ukrepe, obravnavala posebno tržno nepopolnost, ki ovira R&R&I. Komisija je zato pripravila vrsto pogojev in parametrov, katerih cilj je zagotovitev, da državna pomoč, ki je usmerjena v te ukrepe, dejansko pomeni spodbujevalni učinek, da je sorazmerna in ima omejen negativni vpliv na konkurenco in trgovino. To poglavje tako vsebuje parametre za dejavnosti, ki prejemajo pomoč, intenzivnosti pomoči in pogoje, povezane z združljivostjo. Načeloma so na podlagi tega okvira do združljivosti iz člena 87(3)(c) Pogodbe ES upravičeni samo ukrepi, ki izpolnjujejo merila iz poglavja 5.

Komisija v poglavju 6 natančneje predstavlja, kako bo ocenila potrebo po pomoči in spodbujevalni učinek pomoči.

Komisija v poglavju 7 natančneje predstavlja, v katerih primerih in kako bo izvedla podrobno oceno.

([11]) UL L 83, 27.3.1999, str. 1.

To se prevede na različne ravni ocene, ki je podrobneje opisana spodaj. Komisija glede prve ravni meni, da je načeloma dovolj, da so zadevni ukrepi v skladu s pogoji, opisanimi v poglavju 5, če so izpolnjeni pogoji iz poglavja 6 o predvidenem spodbujevalnem učinku. Komisija za vse druge ukrepe meni, da je potreben dodaten pregled zaradi večjih tveganj za konkurenco in trgovino, bodisi zaradi dejavnosti, zneska pomoči ali vrste upravičenca. Dodaten pregled bo na splošno potekal v obliki nadaljnje in podrobnejše stvarne analize primera v skladu z določbami iz poglavja 6 v zvezi s potrebo in spodbujevalnim učinkom ali iz poglavja 7 v zvezi z oceno za pomoč, ki presega prag, določen v oddelku 7.1 tega okvira. Po tem dodatnem pregledu lahko Komisija pomoč odobri, razglasi za nezdružljivo s skupnim trgom ali razglasi za združljivo s skupnim trgom, v kolikor so izpolnjeni določeni pogoji.

Prvič, Komisija meni, da bo za določene ukrepe pomoči, ki izpolnjujejo določbe iz poglavja 5 in 6, na splošno zadostovalo, da se zagotovi združljivost ukrepov, ker se domneva, da bi pri takem ukrepu test tehtanja privedel do pozitivnega rezultata. Ali ukrep sodi v to kategorijo, je odvisno od vrste njegovega upravičenca, dejavnosti, ki prejema pomoč, in zneska dodeljene pomoči. Komisija meni, da bodo naslednji ukrepi razglašeni za združljive na podlagi poglavij 5 in 6, če (i) bodo izpolnili vse pogoje in parametre, omenjene v poglavju 5; in (ii) pomoč se dodeli samo po tem, ko je bila na nacionalne organe naslovljena prošnja za pomoč:

— pomoč za projekt in študije izvedljivosti, kadar je upravičenec do pomoči MSP in je znesek pomoči nižji od 7,5 milijona EUR na MSP za projekt (pomoč za projekt in pomoč za študije izvedljivosti),

— pomoč za stroške pravic industrijske lastnine za MSP,

— pomoč za mlada inovativna podjetja,

— pomoč za svetovalne storitve za inovacije; pomoč za podporne storitve za inovacije,

— pomoč za posojanje visokokvalificiranega osebja.

Za ukrepe, navedene zgoraj, poglavje 6 pojasnjuje, da se za ta spodbujevalni učinek domneva, da je prisoten, če je izpolnjen pogoj, ki je naveden zgoraj v točki (ii).

Drugič, za priglašeno pomoč **pod** pragovi, določenimi v oddelku 7.1 tega okvira, se uporablja dodatni pregled na podlagi prikaza spodbujevalnega učinka in potrebe, kakor je določeno v poglavju 6. Zato bodo takšni ukrepi razglašeni za združljive na podlagi poglavja 5 in poglavja 6 samo, če (i) izpolnjujejo vse pogoje in

parametre, navedene v poglavju 5, ter (ii) sta spodbujevalni učinek in potreba prikazana v skladu s poglavjem 6.

Tretjič, za priglašeno pomoč **nad** pragovi, določenimi v točki 7.1 tega okvira, se uporablja dodatno spremljanje na podlagi podrobne ocene v skladu s poglavjem 7. Ti ukrepi bodo zato razglašeni za združljive na podlagi poglavij 5, 6 in 7 samo, če (i) bodo izpolnili vse pogoje in parametre, navedene v poglavju 5; in (ii) je rezultat testa tehtanja v skladu s poglavjem 7 skupna pozitivna ocena.

1.5 Motivacija za posebne ukrepe, ki jih zajema ta okvir

Z uporabo teh meril za R&R&I je Komisija določila vrsto ukrepov, za katere je lahko državna pomoč pod posebnimi pogoji združljiva s členom 87(3)(c) Pogodbe ES.

Pomoč za projekte, ki zajemajo temeljne in industrijske raziskave ter eksperimentalni razvoj, je večinoma usmerjena v tržne nepopolnosti, povezane s pozitivnimi zunanjimi učinki (učinki prelivanja znanja), vključno z javnimi dobrinami. Komisija meni, da je koristno vzdrževati različne kategorije dejavnosti R&R&I ne glede na dejstvo, da dejavnosti lahko prej sledijo interaktivnemu modelu inovacije kot linearnemu. Različne intenzivnosti pomoči odražajo različne obsege tržnih nepopolnosti in kako blizu trženju je dejavnost. Nadalje so bile v primerjavi s prejšnjimi pravili o državnih pomočeh na tem področju v eksperimentalni razvoj vključene določene inovacijske dejavnosti. Poleg tega je bil poenostavljen sistem bonusov. Zaradi pričakovanih večjih posledic tržnih nepopolnosti in pričakovanih večjih pozitivnih zunanjih učinkov se bonusi zdijo upravičeni za MSP, sodelovanje med MSP in sodelovanje z MSP, čezmejno sodelovanje ter javno-zasebno partnerstvo (sodelovanje podjetij z javnimi raziskovalnimi organizacijami).

Pomoč za študije tehnične izvedljivosti v zvezi s projekti R&R&I je usmerjena v premagovanje tržnih nepopolnosti, povezanih z nepopolnimi in nesimetričnimi informacijami. Te študije se obravnavajo kot bolj oddaljene od trga kot sam projekt in zato je mogoče sprejeti razmeroma visoke intenzivnosti pomoči.

Pomoč za stroške pravic industrijske lastnine za MSP je usmerjena v tržno nepopolnost, povezano s pozitivnimi zunanji učinki (učinki prelivanja znanja). Cilj je povečati možnosti MSP za zadostno donosnost, s tem pa jih bolj spodbujati k izvajanju R&R&I.

Pomoč za mlada inovativna podjetja je bila uvedena za obravnavo tržnih nepopolnosti, povezanih z nepopolnimi in nesimetričnimi informacijami, ki škodujejo tem podjetjem na posebej akuten način, saj zmanjšujejo njihovo zmogljivost prejemanja ustreznega financiranja za inovativne naložbe.

Pomoč za procesne in organizacijske inovacije v storitvah je usmerjena proti tržnim nepopolnostim, povezanim z nepopolnimi informacijami in s pozitivnimi zunanjimi učinki. Namenjena je obravnavanju problema, da inovacije v storitvenih dejavnostih ne sodijo v kategorije R&R. Inovacije v storitvenih dejavnostih so pogosto posledica sodelovanja s strankami in soočanja s trgom, ne pa izkoriščanja in uporabe obstoječega znanstvenega, tehnološkega in poslovnega znanja. Poleg tega inovacije v storitvenih dejavnostih večkrat temeljijo na novih procesih in organizaciji, ne pa na tehnološkem razvoju. Zato procesne in organizacijske inovacije v storitvah niso ustrezno zajete v pomoči za projekte R&R in zahtevajo dodaten in poseben ukrep pomoči za obravnavanje tržnih nepopolnosti, ki jih ovirajo.

Pomoč za svetovalne storitve in podporne storitve za inovacije, ki jih posredujejo posredniki za inovacije, je usmerjena v tržne nepopolnosti, povezane z nezadostnim razširjanjem informacij, zunanjimi učinki in pomanjkanjem usklajenosti. Državna pomoč je primerna rešitev za spreminjanje spodbud za MSP, da kupujejo takšne storitve ter povečajo ponudbo in povpraševanje v zvezi s storitvami, ki jih posredujejo posredniki za inovacije.

Pomoč za posojanje visokokvalificiranega osebja obravnava tržno nepopolnost, povezano z nepopolnimi informacijami na trgu dela v Skupnosti. Velika podjetja bodo bolj verjetno zaposlila visokokvalificirano osebje v Skupnosti, saj ti običajno menijo, da velika podjetja ponujajo boljše delovne pogoje ter bolj varne in privlačnejše kariere. Nasprotno imajo lahko MSP korist od pomembnega prenosa znanja in povečanih inovacijskih zmogljivosti, če so bila sposobna najeti visokokvalificirano osebje, da izvaja dejavnosti R&R&I. Ustvarjanje mostov med velikimi podjetji ali univerzami in MSP lahko prispeva tudi k obravnavi tržnih nepopolnosti zaradi usklajevanja in podpira razvrščanje.

Pomoč za inovativne skupine je usmerjena v obravnavo tržnih nepopolnosti, povezanih s problemi usklajevanja, ki ovirajo razvoj skupin ali omejujejo medsebojno delovanje in pretok znanja znotraj skupin. Državna pomoč bi lahko prispevala k rešitvi tega problema na dva načina: prvič, s podpiranjem naložb v odprte in deljene infrastrukture za inovativne skupine in drugič, s podpiranjem pobud za skupine, tako da se izboljša sodelovanje, vzpostavljanje mrež in učenje.

2. PODROČJE UPORABE IN OPREDELITVE

2.1 Področje uporabe okvira

Ta okvir se uporablja za državno pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije. Uporabljal se bo v skladu z drugimi politikami Skupnosti o državnih pomočeh, drugimi določbami Pogodb o ustanovitvi Evropskih skupnosti in zakonodajo, sprejeto v skladu s temi pogodbami.

V skladu s splošnimi načeli Pogodbe državne pomoči ni mogoče odobriti, če je ukrep pomoči diskriminacijski v obsegu, ki ga ne upravičuje značilnost državne pomoči. Ob upoštevanju R&R&I je treba posebej poudariti, da Komisija ne bo odobrila ukrepa pomoči, ki izključuje možnost izkoriščanja rezultatov R&R&I v drugih državah članicah.

Javni organi lahko R&R naročijo pri družbah ali pa rezultate R&R kupijo od njih. Če takšna dejavnost R&R ni zagotovljena po tržni ceni, bo to navadno vključevalo državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. Če se, po drugi strani, te pogodbe

odobrijo v skladu s tržnimi pogoji, kar kaže na to, da je bil izveden postopek javnega razpisa v skladu z veljavnima direktivama o javnih naročilih, zlasti Direktivo 2004/17/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil naročnikov v vodnem, energetskem in transportnem sektorju ter sektorju poštnih storitev ([12]) in Direktivo 2004/18/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 31. marca 2004 o usklajevanju postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev ([13]), bo Komisija navadno menila, da ni vključena nobena državna pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES.

Okvir velja za pomoč za podporo raziskavam in razvoju ter inovacijam v vseh sektorjih, ki jih ureja Pogodba ES. Prav tako se uporablja za tiste sektorje, za katere veljajo posebna pravila Skupnosti o državnih pomočeh, razen če ta pravila določajo drugače ([14]).

Ta okvir velja za državno pomoč za R&R&I na področju okolja ([15]), saj med inovacijami za kakovost ter učinkovitostjo in inovacijami za čim večji izkoristek pri porabi energije, odpadkov in varnosti obstaja veliko sinergij, ki jih je treba izkoristiti.

Po začetku veljavnosti Uredbe Komisije (ES) št. 364/2004 z dne 25. februarja 2004, ki spreminja Uredbo (ES) št. 70/2001 glede povečanja področja uporabe za vključitev pomoči za raziskave in razvoj ([16]), je pomoč za raziskave in razvoj za MSP izvzeta iz zahteve po priglasitvi pod pogoji iz Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za majhna in srednje velika podjetja ([17]). Vendar lahko države članice takšno pomoč še vedno priglasijo. Če se odločijo to storiti, bo ta okvir uporabljen za oceno takšne priglašene pomoči.

Medtem ko so stroški osebja upravičeni v več ukrepih, ki jih zajema ta okvir, in je bil uveden ukrep o pomoči za posojanje visokokvalificiranega osebja, splošna pomoč za zaposlovanje in usposabljanje raziskovalcev še vedno sodi v okvir posebnih instrumentov državne pomoči za pomoč za zaposlovanje in usposabljanje, trenutno Uredbe Komisije (ES) št. 68/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri pomoči za usposabljanje ([18]) in Uredbe Komisije (ES) št. 2204/2002 z dne 12. decembra 2002 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES za državne pomoči na področju zaposlovanja ([19]).

([12]) UL L 134, 30.4.2004, str. 1.

([13]) UL L 134, 30.4.2004, str. 114.

([14]) Npr. člen 3 Uredbe Sveta (EGS) št. 1107/70 z dne 4. junija 1970 o dodeljevanju pomoči v železniškem in cestnem prevozu ter prevozu po celinskih plovnih poteh določa posebna pravila za združljivost državne pomoči z R&R v sektorju železniškega in cestnega prometa ter prometa po celinskih plovnih poteh.

([15]) Glej trenutne smernice Komisije o državni pomoči za varstvo okolja, UL C 37, 3.2.2001, str. 3, točka 7. Poleg tega bo v zvezi z revizijo okoljskih smernic Komisija upoštevala priložnost za vključitev novih ukrepov, ki tudi lahko zajemajo ekološke inovacije.

([16]) UL L 63, 28.2.2004, str. 22.

([17]) UL L 10, 13.1.2001, str. 33. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 364/2004.

([18]) UL L 10, 13.1.2001, str. 20. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 363/2004 (UL L 63, 28.2.2004, str. 20).

([19]) UL L 337, 13.12.2002, str. 3.

Pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije za podjetja v težavah v smislu smernic Skupnosti o državni pomoči za reševanje in prestrukturiranje podjetij v težavah ([20]) je izvzeta iz področja uporabe tega okvira.

2.2 Opredelitve

Za namene tega okvira na splošno veljajo naslednje opredelitve:

(a) **„mala in srednja podjetja“** ali „MSP“, **„mala podjetja“** in **„srednja podjetja“** pomenijo takšna podjetja v smislu Uredbe Komisije (ES) št. 70/2001, ali katere koli uredbe, ki nadomešča to uredbo;

(b) **„velika podjetja**“ pomeni podjetja, ki ne sodijo v opredelitev malih ali srednjih podjetij;

(c) **„intenzivnost pomoči**“ pomeni bruto znesek pomoči, izražen kot odstotek upravičenih stroškov projekta. Vsi uporabljeni zneski se navajajo pred odbitkom davkov ali drugih dajatev. Kadar se pomoč dodeli v obliki, ki ni dotacija, je znesek pomoči enak bruto ekvivalentu dotacije. Pomoč, plačljiva v več obrokih, se diskontira na vrednost, ki jo je imela ob odobritvi. Obrestna mera, ki se naj uporabi za namene zmanjšanja in za izračun zneska pomoči v ugodnem posojilu, je referenčna obrestna mera, ki se uporablja v času dodelitve. Intenzivnost pomoči se izračuna na upravičenca;

(d) **„raziskovalne organizacije**“ pomeni subjekt, kot sta univerza ali raziskovalni inštitut, ne glede na njegov pravni status (organizirano po javnem ali zasebnem pravu) ali način financiranja, katerega osnovni cilj je izvajanje temeljne raziskave, indrustrijske raziskave in eksperimentalnega razvoja ter razširjanje njihovih rezultatov z učenjem, objavami ali prenosom tehnologij; ves dobiček je ponovno vložen v te dejavnosti, v razširjanje njihovih rezultatov ali učenje; podjetja, ki imajo lahko vpliv na takšen subjekt, npr. na kakovost delničarjev ali članov, nimajo prednostnega dostopa do raziskovalnih zmogljivosti tega subjekta ali do rezultatov raziskav, ki jih je subjekt izvedel;

(e) **„temeljne raziskave**“ pomeni eksperimentalno ali teoretično delo, ki se v osnovi opravlja za pridobivanje novega znanja o temeljih pojavov in dejstev, ki jih je mogoče opazovati, brez neposredne praktične uporabe;

([20]) Trenutno: UL C 244, 1.10.2004, str. 2.

(f) **„industrijske raziskave“** pomeni načrtovane raziskave ali kritične preiskave, usmerjene v pridobivanje novega znanja in spretnosti za razvoj novih proizvodov, procesov ali storitev ali za znatno izboljšanje obstoječih proizvodov, procesov ali storitev. Vključujejo oblikovanje komponent kompleksnih sistemov, ki so potrebni za industrijske raziskave, zlasti za vrednotenje generične tehnologije, pri čemer so izključeni prototipi, kakor jih zajema točka (g);

(g) **„eksperimentalni razvoj“** pomeni pridobivanje, združevanje, oblikovanje in uporabo obstoječega znanstvenega, tehnološkega, poslovnega ali drugega ustreznega znanja in spretnosti za namene izdelovanja načrtov in ureditev ali oblikovanja za nove, spremenjene ali izboljšane proizvode, procese ali storitve. Ti lahko vključujejo npr. tudi druge dejavnosti, usmerjene v konceptualne opredelitve, načrtovanje in dokumentacijo novih proizvodov, procesov in storitev. Dejavnosti lahko vključujejo proizvodne osnutke, risbe, načrte ali drugo dokumentacijo, če niso namenjeni tržni uporabi.

Razvoj prototipov za tržno uporabo in pilotnih projektov je prav tako vključen, pri čemer je prototip nujno končni tržni proizvod in je njegova izdelava predraga, da bi ga uporabili samo za namene predstavitve in vrednotenja. V primeru poznejše tržne uporabe predstavitvenih ali pilotnih projektov se morajo vsi prihodki, ustvarjeni s takšno uporabo, odšteti od upravičenih stroškov.

Eksperimentalna proizvodnja in testiranje proizvodov, procesov ali storitev sta prav tako upravičena, če teh ni mogoče uporabiti ali preoblikovati za uporabo v industriji ali tržno uporabo.

Eksperimentalni razvoj ne vključuje rednih ali občasnih sprememb proizvoda, proizvodnih linij, proizvodnih procesov, obstoječih storitev in drugih tekočih dejavnosti, četudi takšne spremembe predstavljajo izboljšanje;

(h) **„vračljivi predujem“** pomeni posojilo za projekt, ki se izplača v enem ali več obrokih in katerega pogoji povračila so odvisni od rezultata projekta R&R&I;

(i) **„procesne inovacije“** ([21]) pomeni izvajanje novih ali znatno izboljšanih proizvodnih ali dostavnih metod (vključno z znatnimi spremembami v tehnikah, opremi in/ali programski opremi). Manjše spremembe ali izboljšave, povečanje v proizvodnih ali storitvenih zmogljivostih z dodajanjem proizvodnih ali logističnih sistemov, ki so zelo podobni tistim, ki so trenutno v uporabi, prenehanje uporabe procesa, preprosta pomembna zamenjava ali razširitev, spremembe, ki izhajajo izključno iz sprememb cen faktorjev, prilagoditev, redne sezonske in druge ciklične spremembe, trgovanje z novimi ali znatno izboljšanimi proizvodi se ne štejejo za inovacije;

([21]) Prim. opredelitev v priročniku OSLO, Smernice za zbiranje in razlago podatkov o inovacijah, tretja izdaja, Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, 2005, stran 49.

(j) **„organizacijske inovacije“** ([22]) pomeni izvajanje novih organizacijskih metod v poslovnih praksah podjetja, njegovi organizaciji delovnega mesta ali zunanjih odnosih. Spremembe v poslovnih praksah, organizaciji delovnega mesta ali zunanjih odnosih, ki temeljijo na organizacijskih metodah, ki so že v uporabi v podjetju, spremembe v strategiji upravljanja, združitve in prevzemi, prenehanje uporabe procesa, preprosta pomembna zamenjava ali razširitev, spremembe, ki izhajajo izključno iz sprememb cen faktorjev, prilagoditev, redne sezonske in druge ciklične spremembe, trgovanje z novimi ali znatno izboljšanimi proizvodi se ne štejejo za inovacije;

(k) **„visokokvalificirano osebje“** pomeni raziskovalce, inženirje, oblikovalce in vodje trženja z univerzitetno izobrazbo in vsaj 5 leti ustreznih strokovnih izkušenj. Doktorsko usposabljanje se lahko šteje kot ustrezna strokovna izkušnja;

(l) **„napotitev“** pomeni, da upravičenec začasno zaposli osebje v določenem obdobju, po katerem se ima osebje pravico vrniti k svojemu prejšnjemu delodajalcu;

(m) **„inovativne skupine“** pomeni združenje neodvisnih podjetij, tj. inovativnih podjetij v začetni fazi poslovanja, malih, srednjih in velikih podjetij ter javnih raziskovalnih organizacij, ki delujejo v določenem sektorju in regiji ter so oblikovani za spodbujanje inovativnih dejavnosti s spodbujanjem intenzivnega sodelovanja, delitvijo infrastrukture, izmenjavo znanja in strokovnega znanja ter z učinkovitim prispevanjem k prenosu tehnologij, ustanavljanju mrež in razširjanju informacij med podjetji v skupini. Države članice morajo po možnosti težiti k ustvarjanju pravilnega ravnovesja med MSP in velikimi podjetji v skupini, da se doseže določena kritična masa, zlasti s specializacijo na določenem področju R&R&I ter ob upoštevanju obstoječih skupin v državi članici in na ravni Skupnosti.

3. DRŽAVNA POMOČ V SMISLU ČLENA 87(1) POGODBE ES

Na splošno bo katero koli financiranje, ki izpolnjuje merila iz člena 87(1) Pogodbe ES, pomenilo državno pomoč. Zaradi zagotavljanja nadaljnjih smernic so razmere, ki običajno nastanejo na področju raziskovalnih, razvojnih in inovacijskih dejavnosti, obravnavane spodaj.

3.1 Raziskovalne organizacije in posredniki za inovacije kot prejemniki državne pomoči v smislu člena 87(1) Pogodbe ES

Na vprašanje, ali so raziskovalne organizacije prejemniki državne pomoči, je treba odgovoriti v skladu s splošnimi načeli državne pomoči.

([22]) Prim. opredelitev v priročniku OSLO, stran 51.

V skladu s členom 87(1) Pogodbe ES in sodno prakso Sodišča se javno financiranje dejavnosti R&R&I s strani raziskovalnih organizacij šteje za državno pomoč, če so izpolnjeni vsi pogoji iz člena 87(1) Pogodbe ES. V skladu s sodno prakso to med drugim zahteva, da se raziskovalna organizacija opredeli kot podjetje v smislu člena 87(1) Pogodbe ES. To ni odvisno od pravnega statusa (organizirano po javnem ali zasebnem pravu) ali gospodarske narave (tj. profitne ali ne). Za njeno opredelitev kot podjetje je odločilno, ali raziskovalna organizacija izvaja gospodarsko dejavnost, to je dejavnost, ki vključuje ponujanje dobrin in/ali storitev na določenem trgu. ([23]) V skladu s tem katero koli javno financiranje gospodarskih dejavnosti sodi v področje uporabe člena 87(1) Pogodbe ES, če so vsi ostali pogoji izpolnjeni.

3.1.1 ***Javno financiranje negospodarskih dejavnosti***

V primeru, da isti subjekt izvaja gospodarske in negospodarske dejavnosti, javno financiranje negospodarskih dejavnosti ne sodi v področje uporabe člena 87(1) Pogodbe ES, če so lahko dve vrsti dejavnosti in njuni stroški ter financiranje jasno ločeni, da bi se izognili navzkrižnemu subvencioniranju gospodarske dejavnosti. ([24]) Dokazi, da so bili stroški ustrezno dodeljeni, lahko vsebujejo letne finančne izkaze univerz in raziskovalnih organizacij.

Vendar Komisija meni, da so osnovne dejavnosti raziskovalnih organizacij, zlasti:

— izobraževanje za več in bolje usposobljene človeške vire,

— vodenje neodvisnih R&R za več znanja in boljše razumevanje, vključno s sodelovalnimi R&R,

— razširjanje rezultatov raziskav.

Komisija poleg tega meni, da so dejavnosti prenosa tehnologij (licenciranje, ustvarjanje „oddaljenih podjetij“ ali druge oblike upravljanja znanja, ki so jih oblikovale raziskovalne organizacije) negospodarske narave, če so te dejavnosti interne narave ([25]) in je ves dohodek od teh dejavnosti ponovno vložen v osnovne dejavnosti raziskovalnih organizacij ([26]).

3.1.2 ***Javno financiranje gospodarskih dejavnosti***

Če raziskovalne organizacije ali drugi neprofitni posredniki za inovacije (tj. tehnološki centri, inkubatorji, trgovinske zbornice) opravljajo gospodarske dejavnosti, kot so dajanje v najem infrastrukture, opravljanje storitev za podjetja ali izvajanje pogodbenih raziskav, je treba te opravljati pod normalnimi tržnimi pogoji, javno financiranje teh gospodarskih dejavnosti pa bo na splošno pomenilo državno pomoč.

Vendar, če lahko raziskovalna organizacija ali neprofitni posrednik za inovacije dokažeta, da so bila vsa državna sredstva, ki sta jih prejela za zagotavljanje nekaterih storitev, prenesena na končnega prejemnika in da ne obstaja nobena prednost v korist posrednika, posredniška organizacija ne more biti prejemnica državne pomoči.

Za pomoč končnim prejemnikom se uporabljajo običajna pravila o državnih pomočeh.

3.2 Posredna državna pomoč za podjetja v smislu člena 87(1) Pogodbe ES prek javno financiranih raziskovalnih organizacij

Ta oddelek je namenjen razjasnitvi, pod katerimi pogoji pridobijo podjetja koristi v smislu člena 87(1) Pogodbe ES v primerih pogodbenih raziskav z raziskovalno organizacijo ali sodelovanjem z raziskovalno organizacijo. Glede drugih elementov člena 87(1) Pogodbe ES se uporabljajo običajna pravila. V skladu z ustrezno sodno prakso bo treba zlasti oceniti, ali je ravnanje raziskovalne organizacije mogoče pripisati državi ([27]).

([23]) Zadeva 118/85, Komisija proti Italiji [1987] PSES 2599, odstavek 7; zadeva C-35/96 Komisija proti Italiji [1998] PSES I-3851, CNSD, odstavek 36; zadeva C-309/99, Wouters [2002] PSES I-1577 odstavek 46.

([24]) Gospodarske dejavnosti zajemajo zlasti raziskave, ki se izvajajo po pogodbi z industrijo, oddajanje raziskovalne infrastrukture in svetovalno delo.

([25]) Komisija z interno naravo v misli na razmere, kadar upravljanje znanja raziskovalne(-ih) organizacije(-) vodi bodisi oddelek ali podružnica raziskovalne organizacije ali skupaj z drugimi raziskovalnimi organizacijami. Sklepanje posebnih storitev s tretjimi strankami z javnim razpisom ne ogroža interne narave takšnih dejavnosti.

([26]) Za vse preostale vrste prenosa tehnologije, ki prejemajo državna sredstva, Komisija ne more na podlagi svojega trenutnega znanja na splošno odločiti, če pomeni financiranje takšnih dejavnosti državno pomoč ali ne. Komisija poudarja obveznost držav članic iz člena 88 (3) Pogodbe ES, da ocenijo naravo takšnih ukrepov v vsakem primeru in jih priglasijo Komisiji v primeru, kadar menijo, da ti ukrepi pomenijo državno pomoč.

([27]) Prim. zadevo C–482/99, Francija proti Komisiji,[2002] ECR I-4397; Stardust Marine glede pripisljivosti državi.

3.2.1 ***Raziskave v imenu podjetij (pogodbene raziskave ali raziskovalne storitve)***

Ta točka zadeva razmere, v katerih raziskovalna organizacija izvaja projekt v imenu podjetja. Raziskovalna organizacija kot izvajalec opravlja storitev za podjetje kot naročnika, kadar (i) izvajalec za svojo storitev prejme primerno plačilo in (ii) naročnik določi načela in pogoje te storitve. Običajno bo naročnik lastnik rezultatov projekta in bo nosil tveganje neuspeha. Če raziskovalna organizacija izvede takšno naročilo, državna pomoč navadno ne bo posredovana podjetju prek raziskovalne organizacije, če je izpolnjen eden naslednjih pogojev:

(1) raziskovalna organizacija ponuja svoje storitve po tržni ceni; ali

(2) če ni tržne cene, raziskovalna organizacija ponuja svoje storitve po ceni, ki odraža njene celotne stroške, povečane za razumno maržo.

3.2.2 ***Sodelovanje podjetij in raziskovalnih organizacij***

V sodelovalnem projektu vsaj dva partnerja sodelujeta pri oblikovanju projekta, prispevata k njegovemu izvajanju ter si delita tveganje in rezultat projekta.

V primeru sodelovalnih projektov, ki jih skupaj izvajajo podjetja in raziskovalne organizacije, Komisija meni, da industrijskemu partnerju ni bila dodeljena nobena neposredna državna pomoč prek raziskovalne organizacije zaradi ugodnih pogojev sodelovanja, če je izpolnjen eden naslednjih pogojev:

(1) udeležena podjetja nosijo celotne stroške projekta;

(2) se lahko rezultati, iz katerih ne izhajajo pravice intelektualne lastnine, splošno razširjajo in se katere koli pravice intelektualne lastnine za rezultate R&R&I, ki izhajajo iz dejavnosti raziskovalne organizacije, v celoti dodelijo ([28]) raziskovalni organizaciji;

(3) raziskovalna organizacija od udeleženih podjetij prejme nadomestilo v višini tržne cene za pravice intelektualne lastnine ([29]), ki izhajajo iz dejavnosti, ki jih je raziskovalna organizacija izvedla v projektu, in ki so prenesene na udeležena podjetja. Vsak prispevek udeleženih podjetij k stroškom raziskovalne organizacije se odšteje od tega nadomestila.

([28]) „V celoti dodeljena sredstva“ pomeni, da ima raziskovalna organizacija celotno gospodarsko korist od teh pravic s tem, da v celoti ohrani pravice, zlasti lastninsko pravico in pravico dodeljevanja licenc. Ti pogoji morajo biti izpolnjeni tudi, če se organizacija odloči skleniti nadaljnje pogodbe v zvezi s temi pravicami, vključno s pravico dodelitve licenc partnerju v sodelovanju.

([29]) „Nadomestilo v višini tržne cene za pravice intelektualne lastnine“ se nanaša na nadomestilo za celotno gospodarsko korist od teh pravic. V skladu s splošnimi načeli državne pomoči in glede na z njimi povezano težavo, da se objektivno določi tržna cena za pravice intelektualne lastnine, bo Komisija upoštevala ta pogoj kot izpolnjen, če raziskovalna organizacija kot prodajalka vodi pogajanja, da bi obdržala največjo možno korist v času, ko je pogodba sklenjena.

Če nobeden prej navedenih pogojev ni izpolnjen, se lahko država članica opira na posamezno oceno sodelovalnega projekta. ([30]) Prav tako ni državne pomoči, kadar ocena pogodbenega sporazuma med partnerji vodi do sklepa, da so kakršne koli pravice intelektualne lastnine za rezultate R&R&I ter pravice dostopa do rezultatov dodeljene različnim partnerjem pri sodelovanju in ustrezno odražajo njihove interese, delovne sklope ter finančne in druge prispevke k projektu. Če pogoji iz točk (1), (2) in (3) niso izpolnjeni in posamezna ocena sodelovalnega projekta ne pripelje do zaključka, da ne gre za državno pomoč, bo Komisija štela celotno vrednost prispevka raziskovalne organizacije k projektu kot pomoč podjetjem.

4. ZDRUŽLJIVOST POMOČI V SKLADU S ČLENOM 87(3)(B) POGODBE ES

V skladu s členom 87(3)(b) Pogodbe ES se lahko pomoč za R&R&I za spodbujanje izvajanja pomembnega projekta, ki je skupnega evropskega interesa, šteje za združljivo s skupnim trgom.

Komisija bo sklenila, da se uporablja člen 87(3)(b) Pogodbe ES, če so izpolnjeni naslednji kumulativni pogoji:

(1) predlog pomoči zadeva projekt, ki je jasno opredeljen glede ciljev ter pogojev izvajanja, vključno z udeleženci. Komisija lahko prouči tudi skupino projektov, ki skupaj sestavljajo projekt;

(2) projekt mora biti v skupnem evropskem interesu: projekt mora na konkreten, jasen in prepoznaven način prispevati k interesu Skupnosti. Korist, dosežena s ciljem projekta, ne sme biti omejena na eno državo članico ali države članice, ki ga izvajajo, ampak mora biti razširjena na Skupnost kot celoto. Projekt mora predstavljati znaten napredek za cilje Skupnosti, na primer s tem, da je zelo pomemben za evropski raziskovalni prostor ali je vodilni projekt za evropsko industrijo. Dejstvo, da projekt izvajajo podjetja v različnih državah, ne zadostuje. Pozitivne učinke pomoči je mogoče prikazati npr. s pomembnim prelivanjem za družbo, preko prispevanja ukrepa k izboljšanju razmer v Skupnosti glede R&R&I v mednarodnem smislu, preko oblikovanja novih trgov ali razvoja novih tehnologij. Koristi

([30]) Ta določba nima namena spreminjati obveznosti držav članic, da prijavijo nekatere ukrepe na podlagi člena 88(3) Pogodbe ES.

projekta ne smejo biti omejene na industrijo, ki jo neposredno zadevajo, ampak morajo biti njegovi rezultati širše uporabni za gospodarstvo znotraj Skupnosti (neposredno povezani trgi, alternativne uporabe v drugih sektorjih itd.);

(3) pomoč je potrebna za dosego določenega cilja skupnega interesa in predstavlja spodbudo za izvajanje projekta, ki mora vključevati tudi visoko raven tveganja. To je mogoče prikazati z ravnijo donosnosti projekta, zneskom naložb in časovnim potekom denarnega toka ter študijami izvedljivosti, oceno tveganja in strokovnimi mnenji;

(4) projekt ima velik pomen glede njegove značilnosti in obsega: mora biti pomemben projekt ob upoštevanju njegovega cilja in precejšen po velikosti.

Komisija bo priglašene projekte obravnavala ugodneje, če upravičenec sam znatno prispeva k projektu. Enako bo ugodneje obravnavala priglašene projekte, ki vključujejo podjetja ali raziskovalne subjekte iz precejšnjega števila držav članic.

Da bi Komisija lahko pravilno ocenila primer, je treba v praktičnem smislu prikazati skupni evropski interes: na primer, prikazati je treba, da projekt omogoča znaten napredek v smeri doseganja določenih ciljev Skupnosti.

5. UKREPI POMOČI, UPRAVIČENI DO ZDRUŽLJIVOSTI V SKLADU S ČLENOM 87(3)(C) POGODBE ES

Državna pomoč za raziskave in razvoj ter inovacije je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES, če na podlagi testa tehtanja, določenega zgoraj, vodi k povečanju dejavnosti R&R&I, ne da bi škodljivo vplivala na pogoje trgovanja v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom. Komisija bo ugodno obravnavala priglasitve ukrepov pomoči, podprte s strogim ocenjevanjem podobnih preteklih ukrepov pomoči, ki prikazujejo spodbujevalni učinek pomoči. Naslednji ukrepi so upravičeni do združljivosti v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES.

5.1 Pomoč za projekte R&R

Pomoč za projekte R&R se bo štela za združljivo s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES pod pogojem, da so pogoji, določeni v tem oddelku, izpolnjeni.

5.1.1 *Raziskovalne kategorije*

Del raziskovalnega projekta, ki prejema pomoč, mora v celoti soditi v eno ali več naslednjih raziskovalnih kategorij: temeljne raziskave, industrijske raziskave, eksperimentalni razvoj.

Pri razvrščanju različnih dejavnosti se bo Komisija sklicevala na svojo prakso ter na posebne primere in pojasnila iz Priročnika Frascati o Meritvah znanstvenih in tehnoloških dejavnosti, predlagani standardni praksi za ankete o raziskavah in eksperimentalnem razvoju ([31]).

Kadar projekt obsega različne naloge, je treba vsako nalogo razvrstiti v kategorije temeljnih raziskav, industrijskih raziskav ali eksperimentalnega razvoja ali kot tako, ki ne sodi v nobeno teh kategorij.

Za to razvrščanje ni nujno, da sledi kronološkemu pristopu, lahko se sčasoma premika od temeljnih raziskav k dejavnostim, ki so bližje trgu. Zato bo Komisija v vsakem primeru razvrstila nalogo, ki se izvaja v poznejši fazi projekta, kot industrijske raziskave, medtem ko bo dejavnost, ki se je izvajala v zgodnejši fazi projekta, opredelila kot eksperimentalni razvoj ali pa, da sploh ni raziskava.

5.1.2 *Osnovne intenzivnosti pomoči*

Intenzivnost pomoči, kot je izračunana na podlagi upravičenih stroškov projekta, ne presega:

(a) 100 % za temeljne raziskave;

(b) 50 % za industrijske raziskave;

(c) 25 % za eksperimentalni razvoj.

Intenzivnost pomoči je treba določiti za vsakega upravičenca do pomoči, vključno s sodelovalnim projektom.

V primeru državne pomoči za projekt R&R, ki se izvaja v sodelovanju med raziskovalnimi organizacijami in podjetji, kombinirana pomoč, ki izhaja iz neposredne državne podpore za poseben raziskovalni projekt, in prispevki raziskovalnih organizacij za ta projekt, kadar ti prispevki pomenijo pomoč (glej oddelek 3.2), ne smejo presegati veljavnih intenzivnosti pomoči za vsako podjetje, upravičeno do pomoči.

5.1.3 *Bonusi*

Zgornje meje, določene za industrijske raziskave in eksperimentalni razvoj, se lahko povišajo:

(a) kadar je pomoč namenjena MSP, se lahko intenzivnost pomoči poveča za 10 odstotnih točk za srednja podjetja in za 20 odstotnih točk za mala podjetja;

([31]) Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj, 2002.

(b) do največje intenzivnost pomoči v višini 80 % se lahko doda bonus v višini 15 odstotnih točk, če je izpolnjen vsaj eden od naslednjih pogojev ([32]):

(i) projekt vključuje učinkovito sodelovanje med vsaj dvema medsebojno neodvisnima podjetjema in so izpolnjeni naslednji pogoji:

— nobeno posamezno podjetje ne sme nositi več kot 70 % upravičenih stroškov sodelovalnega projekta,

— projekt mora vključevati sodelovanje z vsaj enim MSP ali mora bitičezmejen, to pomeni, da se raziskovalne in razvojne dejavnosti izvajajo v vsaj dveh različnih državah članicah;

(ii) projekt vključuje učinkovito sodelovanje med podjetjem in raziskovalno organizacijo, zlasti v smislu usklajevanja nacionalnih politik R&Rin so izpolnjeni naslednji pogoji:

— nosi raziskovalna organizacija vsaj 10 % upravičenih stroškov,

— raziskovalna organizacija ima pravico objaviti rezultate raziskovalnih projektov, če izhajajo iz raziskave, ki jo izvaja ta organizacija;

(iii) samo v primeru industrijskih raziskav, če so rezultati projekta splošno razširjeni prek tehničnih in znanstvenih konferenc ali objavljeni v znanstvenih ali tehničnih časopisih ali v prosto dostopnih zbirkah podatkov (podatkovne baze, v katerih lahko vsakdo dostopa do neobdelanih podatkov raziskav) ali prek brezplačne ali odprte programske opreme.

Za namene točk (i) in (ii) se pogodbe s podizvajalci ne štejejo za učinkovito sodelovanje. V primeru sodelovanje med podjetjem in raziskovalno organizacijo se največje intenzivnosti pomoči in bonusi, opredeljeni v tem okviru, ne uporabljajo za raziskovalno organizacijo.

Tabela, ki ponazarja intenzivnosti pomoči:

	Malo podjetje	Srednje podjetje	Veliko podjetje
Temeljne raziskave	100 %	100 %	100 %
Industrijske raziskave	70 %	60 %	50 %
Industrijska raziskava, ki je predmet: — sodelovanja med podjetji; za velika podjetja: čezmejno sodelovanje ali vsaj z enim MSP ali — sodelovanja podjetja z raziskovalno organizacijo ali — razširjanja rezultatov	80 %	75 %	65 %
Eksperimentalni razvoj	45 %	35 %	25 %
Eksperimentalni razvoj, ki je predmet: — sodelovanja med podjetji; za velika podjetja, s čezmejnimi podjetji ali vsaj enim MSP ali — sodelovanja podjetja z raziskovalno organizacijo	60 %	50 %	40 %

([32]) Projekti, ki se financirajo iz Okvirnega programa Evropske skupnosti za raziskave, tehnološki razvoj in predstavitvene dejavnosti, bodo avtomatično izpolnjevali pogoje za bonus za sodelovanje zaradi minimalnih pogojev za sodelovanje v teh projektih.

5.1.4 ***Upravičeni stroški***

Intenzivnost pomoči bo izračunana na podlagi stroškov raziskovalnega projekta v obsegu, v katerem jih je mogoče šteti za upravičene. Vsi upravičeni stroški se morajo dodeliti posebni kategoriji R&R.

Upravičeni so naslednji stroški:

(a) stroški osebja (raziskovalci, tehniki in drugo podporno osebje v obsegu, kot so zaposleni na raziskovalnem projektu);

(b) stroški instrumentov in opreme v obsegu in za obdobje uporabe v raziskovalnem projektu. Če se ti instrumenti in oprema ne uporabljajo samo za raziskovalni projekt skozi njihovo celotno življenjsko dobo, se štejejo za upravičene samo stroški amortizacije, izračunani na podlagi dobre računovodske prakse, ki ustrezajo trajanju raziskovalnega projekta;

(c) stroški stavb in zemljišča v obsegu in za obdobje, kot se uporabljajo za raziskovalni projekt. Glede stavb se štejejo za upravičene le stroški amortizacije, izračunani na podlagi

dobre računovodske prakse, ki ustrezajo trajanju raziskovalnega projekta. Za zemljišče se štejejo za upravičene stroški komercialnega prenosa ali dejanski stroški kapitala;

(d) stroški pogodbenih raziskav, tehnično znanje in patenti, ki so bili kupljeni ali je bilo za njih pridobljeno licenčno dovoljenje od zunanjih virov po tržni ceni, kadar je bila transakcija opravljena med nepovezanimi strankami in ni temeljila na tajnem dogovoru, kot tudi stroški svetovalnih in drugih ustreznih storitev, uporabljenih izključno za raziskovalne dejavnosti;

(e) dodatni režijski stroški, nastali neposredno kot posledica raziskovalnega projekta;

(f) drugi operativni stroški, vključno s stroški materiala, zalog in podobnih izdelkov, nastali neposredno kot posledica raziskovalne dejavnosti.

5.1.5 ***Vračljivi predujem***

Če država članica dodeli vračljivi predujem, ki izpolnjuje pogoje za državno pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe ES, se uporabljajo naslednja pravila:

Kadar lahko država članica na podlagi veljavne metodologije, ki temelji na zadostnih preverljivih podatkih prikaže, da je možno izračunati bruto ekvivalent dotacije takšne pomoči, dodeljene v obliki vračljivega predujma, in v skladu s tem pripraviti shemo, kadar ta bruto ekvivalent dotacije izpolnjuje pogoje za največje intenzivnosti iz tega oddelka, lahko to shemo in povezano metodologijo priglasi Komisiji. Če Komisija sprejme metodologijo in se ji zdi shema združljiva, se lahko pomoč dodeli na podlagi bruto ekvivalenta dotacije vračljivega predujma do intenzivnosti pomoči, dovoljene v tem oddelku.

Vračljivi predujem je za vse druge primere izražen kot odstotek upravičenih stroškov; lahko preseže stopnje, navedene v tem oddelku, ki zagotavljajo, da so izpolnjena naslednja pravila.

Da bi Komisija lahko ocenila ukrep, morajo biti navedene podrobne določbe o povračilu v primeru uspeha in mora biti jasno opredeljeno, kaj bo štelo za uspešen izid raziskovalnih dejavnosti. Vsi ti elementi morajo biti priglašeni Komisiji. Komisija bo proučila, ali je bila opredelitev uspešnega rezultata določena na podlagi razumne in preudarne domneve.

V primeru uspešnega izida mora ukrep zagotavljati, da je predujem povrnjen z obrestno mero, ki je vsaj enaka veljavni obrestni meri, ki izhaja iz uporabe obvestila Komisije o načinu določanja referenčnih obrestnih mer in diskontnih stopenj ([33]).

([33]) UL C 273, 9.9.1997, str. 3, objavljeno tudi na spletni strani: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference.html.

V primeru uspeha, ki presega izid, ki je zgoraj opredeljen kot uspešen, mora biti zadevna država članica upravičena, da zahteva izplačila, ki presegajo povračilo predujma, vključno z obrestmi v skladu z referenčno obrestno mero, ki jo je predvidela Komisija.

V primeru, da projekt ne uspe, predujma ni treba povrniti v celoti. Komisija bo v primeru delnega uspeha običajno zahtevala, da je zavarovano povračilo sorazmerno s stopnjo doseženega uspeha.

Predujem lahko zajema do največ 40 % upravičenih stroškov za fazo eksperimentalnega razvoja projekta in do 60 % za fazo industrijskih raziskav, ki jim je mogoče dodati bonus.

5.1.6 ***Davčni ukrepi***

Komisija bo na podlagi ocenjevalnih študij ([34]), ki so jih predložile države članice v priglasitvi, upoštevala, da imajo sheme davčne pomoči R&R&I spodbujevalni učinek, tako da spodbujajo večjo porabo R&R&I s strani podjetij.

Intenzivnost pomoči ukrepa davčne državne pomoči R&R&I je mogoče izračunati bodisi na podlagi posameznih projektov R&R&I ali, na ravni podjetij, kot razmerje med skupno davčno olajšavo in vsoto upravičenih stroškov R&R&I, nastalih v obdobju, ki ne presega treh zaporednih proračunskih let. V takem primeru se lahko ukrep davčne državne pomoči R&R&I uporablja brez razlikovanja za vse upravičene dejavnosti R&R&I; veljavna intenzivnost pomoči za eksperimentalni razvoj tako ne sme biti presežena ([35]).

V času priglasitve morajo države članice zagotoviti oceno števila upravičencev.

5.1.7 ***Izenačevalna klavzula***

Da se odpravijo dejanska ali morebitna neposredna ali posredna izkrivljanja mednarodne trgovine, se lahko odobrijo večje intenzivnosti kot je splošno dovoljeno v skladu s tem oddelkom, če so – neposredno ali posredno – konkurenti, ki se nahajajo zunaj Evropske skupnosti, prejeli (v zadnjih treh letih) ali bodo prejeli pomoč enake intenzivnosti za podobne projekte, programe, raziskave, razvoj ali tehnologijo. Vendar, kadar je verjetno, da bodo izkrivljanja mednarodne trgovine nastopila po več kot treh letih glede na posebno naravo zadevnega sektorja, se lahko referenčno obdobje ustrezno podaljša.

([34]) Čeprav to morda za novo uvedeni ukrep davčne državne pomoči predhodno ne bo mogoče, se bo od držav članic pričakovalo, da zagotovijo ocenjevalne študije o spodbujevalnem učinku lastnih davčnih ukrepov.

([35]) Nasprotno, kadar ukrep davčne državne pomoči R&R&I razlikuje med različnimi kategorijami R&R&I, ustrezne intenzivnosti pomoči ne smejo biti presežene.

Če je le mogoče, bodo zadevne države članice Komisiji posredovale zadostne informacije, da ji omogočijo oceno razmer, posebno glede potrebe po upoštevanju konkurenčne prednosti, ki jo uživa konkurent iz tretje države. Če Komisija nima dokazov v zvezi z dodeljeno ali predlagano pomočjo, lahko utemelji svojo odločitev tudi na posrednih dokazih.

5.2 Pomoč za študije tehnične izvedljivosti

Pomoč za pripravljalne študije tehnične izvedljivosti za dejavnosti industrijske raziskave ali eksperimentalnega razvoja, je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES, če intenzivnost pomoči, kot je izračunana na podlagi stroškov študije, ne presega naslednjih intenzivnosti pomoči:

(a) za MSP, 75 % za pripravljalne študije za dejavnosti industrijskih raziskav in 50 % za pripravljalne študije za dejavnosti eksperimentalnega razvoja;

(b) za velika podjetja, 65 % za pripravljalne študije za dejavnosti industrijskih raziskav in 40 % za pripravljalne študije za dejavnosti eksperimentalnega razvoja.

5.3 Pomoč za stroške pravic industrijske lastnine za MSP

Pomoč MSP za stroške, povezane s pridobivanjem in potrjevanjem patentov in drugih pravic industrijske lastnine, je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES do enake ravni pomoči, do katere bi bila upravičena kot pomoč R&R v zvezi z raziskovalnimi dejavnostmi, ki so prve privedle do zadevnih pravic industrijske lastnine.

Upravičeni stroški so

(a) vsi stroški, nastali pred podelitvijo pravice na izvirni stopnji pristojnosti, vključno s stroški, ki so povezani s pripravo, vlaganjem in obravnavo prošnje kot tudi stroški, nastali pri obnovi prijave pred podelitvijo pravice;

(b) stroški prevajanja in drugi stroški, nastali zaradi pridobivanja ali potrditve pravice na drugih stopnjah pristojnosti;

(c) stroški, nastali pri zaščiti veljavnosti pravice med uradno obravnavo prošnje in možni postopki za nasprotovanje, tudi če so ti stroški nastali po podelitvi pravice.

5.4 Pomoč za mlada inovativna podjetja

Pomoč za mlada inovativna podjetja je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES, če so izpolnjeni naslednji pogoji ([36]):

(a) upravičenec je malo podjetje, ki obstaja manj kot 6 let v času, ko se pomoč dodeli; in

(b) upravičenec je inovativno podjetje na podlagi, na kateri:

  (i) lahko država članica dokaže z oceno zunanjega strokovnjaka, zlasti na podlagi poslovnega načrta, da bo upravičenec v bližnji prihodnosti razvil proizvode, storitve ali procese, ki so tehnološko novi ali znatno izboljšani v primerjavi z najsodobnejšimi v tej industriji v Skupnosti in ki nosijo tveganje tehnološkega ali industrijskega neuspeha; ali

  (ii) stroški R&R upravičenca pomenijo najmanj 15 % njegovih skupnih operativnih stroškov v vsaj enem od treh let pred dodelitvijo pomoči, ali v primeru novoustanovljenega podjetja brez kakršne koli finančne preteklosti, v reviziji trenutnega finančnega obdobja, ki jih potrdi zunanji revizor;

(c) pomoč ni višja od 1 milijona EUR. Ta pomoč ne sme preseči 1,5 milijona EUR v regijah, upravičenih za odstopanje iz člena 87(3)(a) Pogodbe ES, in 1,25 milijona EUR v regijah, upravičenih za odstopanje iz člena 87 (3)(c) Pogodbe ES.

Upravičenec lahko v obdobju, v katerem izpolnjuje pogoje za mlado inovativno podjetje, prejme pomoč samo enkrat. Ta pomoč je lahko združena z drugo pomočjo iz tega okvira, tj. s pomočjo za raziskave in razvoj ter inovacije, ki so predmet izjeme v skladu z Uredbo (ES) št. 364/2004 ali katere koli uredbe naslednice, in s pomočjo, ki jo odobri Komisija v skladu s smernicami o rizičnem kapitalu.

Upravičenec lahko prejme državno pomoč, ki ni pomoč za R&R&I, in pomoč za rizični kapital samo tri leta po dodelitvi pomoči za mlado inovativno podjetje.

5.5 Pomoč za procesne in organizacijske inovacije v storitvah

Inovacije v storitvah ne sodijo vedno v raziskovalne kategorije, opredeljene v oddelku 5.1, vendar so običajno manj sistematične

([36]) To ne posega v uporabo Smernic o državni regionalni pomoči za 2007–2013, UL C 54, 4.3.2006, str. 13 in zlasti v dodeljevanje pomoči za novo ustanovljena mala podjetja do skupnega zneska v višini 2 milijonov EUR na malo podjetje s sedežem v regijah, upravičenih za odstopanje iz člena 87(3)a Pogodbe ES.

in pogosto izhajajo iz sodelovanja s strankami, tržnega povpraševanja, sprejetja poslovnih in organizacijskih vzorcev ter praks iz inovativnejših sektorjev ali drugih podobnih virov.

Pomoč za procesne in organizacijske inovacije v storitvah je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES z največjo intenzivnostjo pomoči v višini 15 % za velika podjetja, 25 % za srednja podjetja in 35 % za mala podjetja. Velika podjetja so upravičena do takšne pomoči samo, če sodelujejo z MSP v dejavnosti, ki prejema pomoč, pri čemer mora sodelujoče MSP kriti vsaj 30 % skupnih upravičenih stroškov.

Redne ali občasne spremembe proizvodov, proizvodnih linij, proizvodnih procesov, obstoječih storitev in drugih tekočih dejavnosti, četudi takšne spremembe predstavljajo izboljšanje, ne izpolnjujejo pogojev za državno pomoč.

Izpolnjeni morajo biti naslednji pogoji:

(a) Da se spremeni organizacija, morajo biti organizacijske inovacije vedno povezane z uporabo in izkoriščanjem informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT).

(b) Inovacije se oblikujejo kot projekt z opredeljenim in usposobljenim projektnim vodjo ter z opredeljenimi stroški projekta.

(c) Rezultat projekta, ki prejema pomoč, je razvoj standarda, poslovnega modela, metodologije ali koncepta, ki ga je mogoče sistematično reproducirati, po možnosti certificirati in ga po možnosti patentirati.

(d) Procesne ali organizacijske inovacije so nove ali znatno izboljšane v primerjavi z najsodobnejšimi v tej industriji v Skupnosti. Novost lahko država članica predstavi na primer na podlagi natančnega opisa inovacije, ki ga primerja z najsodobnejšimi procesnimi ali organizacijskimi tehnikami, ki jih uporabljajo druga podjetja v isti industriji.

(e) Projekt procesnih ali organizacijskih inovacij vsebuje visoko stopnjo tveganja. To tveganje lahko država članica prikaže na primer v obliki: stroškov projekta v povezavi s prihodkom družbe, časa, ki je potreben za razvoj novega procesa, pričakovanih koristi od procesne inovacije v primerjavi s stroški projekta, verjetnostjo neuspeha.

Upravičeni stroški so enaki kot za pomoč za projekte R&R (prim. oddelek 5.1). V primeru organizacijskih inovacij pa stroški instrumentov in opreme zajemajo samo stroške instrumentov in opreme IKT.

5.6 Pomoč za svetovalne in podporne storitve za inovacije

Pomoč za svetovalne in podporne storitve za inovacije je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES, če so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:

(1) upravičenec je MSP;

(2) pomoč ne presega zneska v višini največ 200 000 EUR na upravičenca v obdobju katerih koli treh let ([37]):

(3) ponudnik storitev ima korist od nacionalne ali evropske certifikacije. Če ponudnik storitev nima koristi od nacionalne ali evropske certifikacije, pomoč ne sme zajemati več kot 75 % upravičenih stroškov;

(4) upravičenec mora državno pomoč uporabiti za nakup storitev po tržni ceni (ali, če je ponudnik storitev neprofitni subjekt, po ceni, ki kaže njegove celotne stroške, povišane za razumno maržo).

Upravičeni so naslednji stroški:

— glede svetovalnih storitev za inovacije naslednji stroški: svetovanje pri upravljanju; tehnološka pomoč; storitve prenosa tehnologij; usposabljanje; svetovanje za pridobitev, zaščito in trgovanje glede pravic intelektualne lastnine ter za licenčne sporazume; svetovanje glede uporabe standardov,

— glede podpornih storitev za inovacije naslednji stroški: pisarniški prostor; podatkovne banke; tehnične knjižnice; tržne raziskave; uporaba laboratorija; kakovostno označevanje, preverjanje in certifikacija.

Če je ponudnik storitev neprofitni subjekt, se pomoč lahko dodeli v obliki znižane cene kot razlika med plačano ceno in tržno ceno (ali po ceni, ki kaže celotne stroške, povišane za razumno maržo). Države članice morajo v takšnem primeru vzpostaviti sistem, ki bo zagotavljal preglednost celotnih stroškov za zagotovljene svetovalne in podporne storitve za inovacije ter cene, ki jo je plačal upravičenec, tako da je mogoče prejeto pomoč meriti in spremljati.

5.7 Pomoč za posojanje visokokvalificiranega osebja

Pomoč za posojanje visokokvalificiranega osebja, napotenega iz raziskovalne organizacije ali velikega podjetja v MSP, je združljiva s skupnim trgom v smislu člena 87(3)(c) Pogodbe ES, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

Napoteno osebje ne sme nadomestiti drugega osebja, ampak se mora zaposliti na novo ustanovljenih funkcijah znotraj podjetja upravičenca in mora biti pred tem vsaj dve leti zaposleno

([37]) Ne glede na možnost prejemanja tudi pomoči *de minimis* za druge upravičene stroške.

v raziskovalni organizaciji ali velikem podjetju, ki osebje napotita v izposojo. Napoteno osebje mora delati na področju dejavnosti R&R&I v MSP, ki je dobilo pomoč.

Upravičeni stroški so vsi stroški za izposojo in zaposlovanje visokokvalificiranega osebja, vključno s stroški uporabe agencije za zaposlovanje, ter z nadomestilom za mobilnost za napoteno osebje. Največja intenzivnost pomoči pomeni 50 % upravičenih stroškov za največ 3 leta na podjetje in na izposojeno osebo.

Ta določba ne dovoljuje kritja stroškov svetovanja (plačilo storitve, ki jo ponuja strokovnjak, ne da bi strokovnjaka zaposlili v podjetju) kot takih, ki so zajeti v pravilih za pomoč MSP ([38]).

5.8 Pomoč za inovativne skupine

Pomoč za naložbe se lahko dodeli za ustanovitev, razširitev in spodbujanje inovativnih skupin izključno pravnemu subjektu, ki upravlja inovativno skupino. Ta subjekt skrbi za upravljanje udeležbe in dostopa do prostorov, ustanov in dejavnosti skupine. Dostop do prostorov, ustanov in dejavnosti skupine ne sme biti omejen, pristojbine, zaračunane za uporabljanje ustanov skupine in za sodelovanje pri njenih dejavnostih, pa morajo odražati njihove stroške.

Takšna pomoč se lahko dodeli za naslednjo opremo:

— opremo za središča usposabljanja in raziskovanja,

— raziskovalne infrastrukture s prostim dostopom: laboratoriji, ustanove za testiranje,

— infrastrukture za širokopasovna omrežja.

Največja intenzivnost pomoči je 15 %.

V primeru regij, ki sodijo v področje uporabe člena 87(3)(a) Pogodbe ES, Komisija meni, da intenzivnost ne sme presegati:

— 30 % za regije z manj kot 75 % povprečnega BDP na prebivalca EU-25, za najbolj oddaljene regije z višjim BDP na prebivalca in, do 1. januarja 2011, regije statističnega učinka ([39]),

— 40 % za regije z manj kot 60 % povprečnega BDP na prebivalca EU-25,

— 50 % za regije z manj kot 45 % povprečnega BDP na prebivalca EU-25.

Zaradi posebnih razvojnih problemov bodo najbolj oddaljene regije upravičene do nadaljnjega bonusa v višini 20 %, če je njihov BPD na prebivalca pod 75 % povprečja EU-25, oziroma v višini 10 % v vseh drugih primerih.

Regije statističnega učinka, ki od 1. januarja 2011 sodijo v odstopanje iz člena 87(3)(c) Pogodbe ES, bodo upravičene do intenzivnosti pomoči v višini 20 %.

V primeru, da se pomoč dodeli MSP, je mogoče zgornjo mejo povišati za 20 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno malemu podjetju, in za 10 odstotnih točk za pomoč, dodeljeno srednjemu podjetju.

Upravičeni stroški so stroški, povezani z naložbami v zemljišča, stavbe, stroje in opremo.

Pomoč za tekoče poslovanje za spodbujanje skupin se lahko dodeli pravnemu subjektu, ki upravlja inovativno skupino. Takšna pomoč mora biti začasna in praviloma s časom ukinjena, tako da spodbuja k temu, da oblikovanje cen odraža stroške v razumnem času.

Takšna pomoč se lahko dodeli za omejeno obdobje petih let, kadar je pomoč upadajoča. Njena intenzivnost lahko prvo leto doseže 100 %, vendar mora do konca petega leta pasti linearno na ničlo. V primeru neupadajoče pomoči je njeno trajanje omejeno na pet let in njena intenzivnost ne sme presegati 50 % upravičenih stroškov. V upravičenih primerih in na podlagi prepričljivih dokazov, ki jih zagotovi država članica, ki je pomoč priglasila, se lahko pomoč za spodbujanje skupin dodeli za daljše obdobje, ki ne presega 10 let.

Upravičeni stroški so stroški osebja in upravni stroški, ki so povezani z naslednjimi dejavnostmi:

— trženje skupine, da se zaposlijo nove družbe za sodelovanje v skupini,

— upravljanje ustanov skupine s prostim dostopom,

— organizacija programov usposabljanja, delavnic in konferenc, da se podpreta širjenje znanja in vzpostavljanje mrež med člani skupine.

Ko država članica priglasi pomoč za naložbe ali pomoč za spodbujanje skupin, mora posredovati analizo tehnološke specializacije inovativne skupine, obstoječe regionalne možnosti, obstoječe raziskovalne zmogljivosti, prisotnost skupin s podobnimi nameni v Skupnosti in morebitne tržne obsege dejavnosti v skupini.

Primere, kadar države članice financirajo infrastrukturo za inovacije, ki jih je treba upravljati na podlagi prostega dostopa v okviru neprofitnih raziskovalnih organizacij, je treba oceniti ob uporabi določb iz oddelka 3.1.

([38]) Trenutno: Uredba (ES) št. 70/2001.

([39]) Prim. Smernice o državni regionalni pomoči za 2007-2013, odst. 18-20.

6. SPODBUJEVALNI UČINEK IN POTREBA PO POMOČI

Državna pomoč mora imeti spodbujevalni učinek, tj., prejemnika pomoči mora spodbuditi k temu, da spremeni svoje ravnanje, tako da poveča svojo raven dejavnosti R&R&I: kot posledica pomoči se mora dejavnost R&R&I povečati glede obsega, področja uporabe, porabljenega zneska ali hitrosti.

Komisija meni, da pomoč ne pomeni spodbude za upravičenca v vseh primerih, v katerih so se dejavnosti R&R&I [40] začele že pred prošnjo upravičenca za pomoč, naslovljeno na nacionalne organe.

Če se projekt R&R&I, ki prejema pomoč, ni začel pred oddajo prošnje, Komisija meni, da je spodbujevalni učinek **avtomatično izpolnjen** za naslednje ukrepe pomoči:

— pomoč za projekt in študije izvedljivosti v primerih, v katerih je upravičenec do pomoči MSP in je znesek pomoči nižji od 7,5 milijonov EUR za projekt na MSP,

— pomoč za stroške pravic industrijske lastnine za MSP,

— pomoč za mlada inovativna podjetja,

— pomoč za svetovalne in podporne storitve za inovacije,

— pomoč za posojanje visokokvalificiranega osebja.

Za vse druge ukrepe [41] bo Komisija od držav članic, ki priglašajo pomoč, zahtevala prikaz spodbujevalnega učinka.

Za potrditev, da bo načrtovana pomoč spodbudila prejemnika pomoči k spremembi njegovega ravnanja tako, da poveča svojo raven dejavnosti R&R&I, države članice posredujejo predhodno oceno povečane dejavnosti R&R&I **za vse posamezne ukrepe, ki jih je ocenila Komisija**, na podlagi analize, s primerjavo razmer brez pomoči in razmer, z dodeljeno pomočjo. Uporabijo se lahko naslednja merila skupaj z drugimi pomembnimi kvantitativnimi in/ali kvalitativnimi dejavniki, ki jih predloži država članica, ki je pomoč priglasila:

Povečanje glede obsega projekta: povečanje skupnih stroškov projekta (brez zmanjšane porabe upravičenca do pomoči v primerjavi z razmerami brez pomoči); povečanje števila ljudi, dodeljenih dejavnostim R&R&I.

Povečanje področja uporabe: povečanje števila pričakovanih rezultatov projekta; bolj ambiciozen projekt, ki ga ponazarja večja verjetnost znanstvenega ali tehnološkega napredka ali večje tveganje neuspeha (zlasti povezano z večjim tveganjem, vključenim v raziskovalni projekt, dolgoročno naravo projekta in negotovostjo rezultatov).

Povečanje hitrosti: krajši čas pred zaključkom projekta v primerjavi z enakim projektom, ki se izvaja brez pomoči.

Povečanje skupnega zneska, porabljenega za R&R&I: povečanje skupne porabe R&R&I s strani upravičenca do pomoči; spremembe predvidenih proračunskih sredstev za projekt (brez ustreznega zmanjšanja proračuna drugih projektov); povečanje porabe R&R&I s strani upravičenca do pomoči kot deleža celotnih prihodkov.

V primeru, da je mogoče prikazati pomemben učinek *vsaj enega* teh elementov, bo Komisija ob upoštevanju običajnega ravnanja podjetja v določenem sektorju navadno sklepala, da ima predlog pomoči spodbujevalni učinek.

V primeru, da začne Komisija s **podrobno oceno** posameznega ukrepa, ti kazalniki morda ne bodo šteli za zadosten prikaz spodbujevalnega učinka, in bo Komisija morebiti potrebovala dopolnilne dokaze.

Pri **oceni sheme pomoči** so pogoji, povezani s spodbujevalnim učinkom, izpolnjeni, če se je država članica obvezala, da bo dodelila individualno pomoč iz odobrene sheme pomoči samo po tem, ko je preverila, da obstaja spodbujevalni učinek, in da bo predložila letna poročila o izvajanju odobrene sheme pomoči. V letnih poročilih mora država članica prikazati, kako je z uporabo zgornjih kvantitativnih in kvalitativnih kazalnikov ocenila spodbujevalni učinek pomoči, preden je pomoč dodelila.

7. ZDRUŽLJIVOST POMOČI NA PODLAGI PODROBNE OCENE

Komisija meni, da je zvišanje ravni dejavnosti R&R&I v Skupnosti v skupnem interesu Skupnosti, saj je mogoče pričakovati, da bo zvišanje znatno prispevalo k rasti, blaginji in trajnostnemu razvoju. V tej zvezi Komisija ugotavlja, da ima državna pomoč pozitivno vlogo, če je dobro usmerjena, in ustvarja prave spodbude za podjetja, da povečajo dejavnost R&R&I. Kljub temu lahko državna pomoč vodi tudi k znatnemu izkrivljanju konkurence, kar pa je treba upoštevati.

7.1 Ukrepi na podlagi podrobne ocene

Zaradi večjega tveganja izkrivljanja konkurence bo Komisija za naslednje ukrepe izvedla podrobnejšo oceno.

[40] Če je predlog pomoči v obliki dodelitve pomoči za projekt R&R&I, to ne izključuje možnosti, da je morebitni upravičenec že opravil študije izvedljivosti, ki jih ne zajema prošnja za državno pomoč.

[41] Tj. pomoč za projekte za velika podjetja in MSP za pomoč, ki presega 7,5 milijona EUR; pomoč za procesne in organizacijske inovacije v storitvah ter pomoč za inovativne skupine.

Za ukrepe, ki jih zajema USI:

— za vse primere, priglašene Komisiji, v skladu z **obveznostjo individualne priglasitve pomoči**, kot predpisuje USI.

Za ukrepe, ki jih zajema ta okvir:

kadar znesek pomoči presega

— za pomoč za projekt ([42]) in študije izvedljivosti:

  — če je projekt pretežno temeljna raziskava ([43]), 20 milijonov EUR na podjetje, za projekt/študijo izvedljivosti,

  — če je projekt pretežno industrijska raziskava ([44]), 10 milijonov EUR na podjetje, za projekt/študijo izvedljivosti,

  — za vse druge projekte, 7,5 milijona EUR na podjetje, za projekt/študijo izvedljivosti,

— za **procesne ali organizacijske inovacije** v storitvenih dejavnostih, 5 milijonov EUR za projekt na podjetje,

— za **inovativne skupine** (na skupino), 5 milijonov EUR.

Namen te podrobne ocene je zagotoviti, da visoki zneski pomoči za R&R&I ne izkrivljajo konkurence v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom, temveč da dejansko prispevajo k skupnemu interesu. To se zgodi, ko so koristi državne pomoči v obliki dodatnih R&R&I večje od škode za konkurenco in trgovino.

Podrobna ocena je sorazmerna ocena, ki je odvisna od možnosti izkrivljanja primera. V skladu s tem dejstvo, da bo izvedena podrobna ocena, ne pomeni nujno potrebe po sprožitvi formalnega postopka preiskave, čeprav se to za določene ukrepe lahko zgodi.

Pod pogojem, da države članice zagotovijo polno sodelovanje in pravočasno zagotovijo ustrezne informacije, si bo Komisija po svojih najboljših močeh prizadevala za pravočasno izvedbo preiskave.

7.2 Metodologija podrobne ocene: merila R&R&I za gospodarsko oceno določenih posameznih primerov

Komisija spodaj predstavlja smernice za vrsto informacij, ki jih lahko zahteva, in za metodologijo, ki jo bo uporabljala za ukrepe, ki so predmet podrobne ocene. Te smernice so namenjene zagotavljanju preglednosti in predvidljivosti odločitev Komisije in razlogov za odločitve zato, da se zagotovi predvidljivost in pravna varnost.

Podrobna ocena bo opravljena na podlagi naslednjih pozitivnih in negativnih elementov, ki se bodo uporabljali poleg meril, določenih v poglavju 5. V nekaterih primerih sta lahko primernost in teža, ki bosta pripisana tem elementom, odvisni od oblike ali cilja pomoči. Raven ocene Komisije bo sorazmerna tveganju za izkrivljanje konkurence. To pomeni, da bo obseg analize odvisen od narave primera. Državna pomoč za dejavnosti, ki niso povezane s trgom, bo zato manj verjetno spodbudila zelo obsežen pregled.

Države članice so pozvane, da posredujejo vse elemente, za katere menijo, da so uporabni za oceno primera. Države članice so zlasti pozvane, da upoštevajo ocenjevanje preteklih shem ali ukrepov državne pomoči, ocene učinka, ki jih je opravil organ, ki dodeljuje pomoč, ocene tveganja, finančna poročila, notranje poslovne načrte, ki jih mora vsaka družba izvajati za pomembne projekte, izvedenska mnenja in druge študije, povezane z R&R&I.

7.3 Pozitivni učinki pomoči

Dejstvo, da pomoč podjetja napeljuje k izvajanju R&R&I v Skupnosti, ki jih sicer ne bi izvajali, predstavlja glavni pozitivni element, ki ga je treba upoštevati pri oceni združljivosti pomoči.

Komisija bo v tej zvezi zlasti pozorna na naslednje elemente:

— neto povečanje na področju R&R&I, ki jih izvaja podjetje,

— prispevek ukrepa h globalnemu izboljšanju zadevnega sektorja glede ravni R&R&I,

— prispevek ukrepa k izboljšanju razmer v Skupnosti glede R&R&I v mednarodnem okviru.

7.3.1 *Obstoj tržne nepopolnosti*

Kot je navedeno v poglavju 1, je državna pomoč potrebna za povečanje R&R&I v gospodarstvu samo v obsegu, če trg sam ne uspe doseči optimalnega izida. Ugotovljeno je, da določene tržne nepopolnosti ovirajo skupno raven R&R&I v Skupnosti. Vendar se s temi tržnimi nepopolnostmi ne soočajo vsa podjetja in vsi sektorji v gospodarstvu v enaki meri. Posledično morajo države članice v zvezi z ukrepi, ki so predmet podrobne ocene, posredovati ustrezne informacije, ali se pomoč nanaša na splošno tržno nepopolnost glede R&R&I v Skupnosti ali na

([42]) Za projekte EUREKA je ta zgornja meja dvakratni znesek.

([43]) Za projekt se šteje, da je sestavljen „pretežno“ iz temeljnih raziskav, če več kot polovica upravičenih stroškov projekta nastane na podlagi dejavnosti, ki sodijo v kategorijo temeljnih raziskav.

([44]) Za projekt se šteje, da je sestavljen „pretežno“ iz industrijskih raziskav, če več kot polovica upravičenih stroškov projekta nastane na podlagi dejavnosti, ki sodijo v kategorijo industrijskih ali temeljnih raziskav.

določeno tržno nepopolnost.

Glede na obravnavane določene tržne nepopolnosti bo Komisija upoštevala naslednje elemente:

— **Učinki prelivanja znanja:** predvidena raven razširjanja informacij; posebnost ustvarjenega znanja; dostopnost zaščite pravic intelektualne lastnine.

— **Nepopolne in nesimetrične informacije:** raven tveganja in zapletenosti raziskav; potreba po zunanjem financiranju; značilnosti upravičenca do pomoči za prejem zunanjega financiranja.

— **Nepopolnosti pri usklajevanju:** število sodelujočih podjetij; intenzivnost sodelovanja; različnost interesov med sodelujočimi partnerji; problemi pri oblikovanju pogodb; problemi tretjih strank pri usklajevanju sodelovanja.

Za državno pomoč, ki je usmerjena v projekte ali dejavnosti R&R&I, ki se izvajajo na področjih, ki prejemajo pomoč, bo Komisija upoštevala: (i) slabosti, ki so posledica obrobnosti in drugih regionalnih posebnosti, (ii) posebne lokalne gospodarske podatke, socialne in/ali zgodovinske razloge za nizko raven dejavnosti R&R&I v primerjavi z ustreznimi povprečnimi podatki in/ali po potrebi razmerami na nacionalni ravni in/ali ravni Skupnosti; in (iii) kateri koli drugi ustrezni kazalnik, ki kaže povečano stopnjo tržne nepopolnosti.

7.3.2 ***Ustrezni instrument***

Državno pomoč za R&R&I je mogoče odobriti v skladu s členom 87(3)(c) Pogodbe ES, ko je nujna za doseganje cilja skupnega interesa, kot izjemo splošne prepovedi državne pomoči. Pomemben element testa tehtanja je, ali in v kakšnem obsegu se lahko državna pomoč za R&R&I šteje za ustrezen instrument za povečanje dejavnosti R&R&I glede na to, da se lahko z drugimi, manj izkrivljajočimi instrumenti, dosežejo enaki rezultati.

Komisija bo pri ugotavljanju združljivosti posebej upoštevala vsako oceno učinka predlaganega ukrepa, ki bi jo naredila država članica. Za ustrezni instrument se štejejo ukrepi, pri katerih je država članica obravnavala druge morebitne politike in za katere so ugotovljene in Komisiji predložene prednosti uporabe selektivnega instrumenta, kot je državna pomoč.

7.3.3 ***Spodbujevalni učinek in potreba po pomoči***

Analiza spodbujevalnega učinka ukrepa pomoči je najpomembnejši pogoj pri analizi državne pomoči za R&R&I. Opredelitev spodbujevalnega učinka se **prevede** v oceno tega, ali bo načrtovana pomoč spodbudila podjetja, da izvajajo R&R&I, ki jih sicer ne bi.

Poglavje 6 zagotavlja vrsto kazalnikov, ki jih lahko države članice uporabljajo za prikaz spodbujevalnega učinka. Vendar pa bo Komisija pri podrobni oceni ukrepa zahtevala, da je spodbujevalni učinek utemeljen natančneje, da se izogne prekomernemu izkrivljanju konkurence.

Komisija bo v svoji analizi poleg kazalnikov, navedenih v poglavju 6, upoštevala naslednje elemente:

— **Opredelitev predvidene spremembe:** predvidena sprememba v ravnanju, ki je cilj državne pomoči v priglašenem primeru, mora biti dobro opredeljena (novi projekti, ki jih je sprožila, povečana velikost, obseg ali hitrost projekta).

— **Analiza nasprotnih dejstev:** sprememba v ravnanju mora biti opredeljena z analizo nasprotnih dejstev: kakšna bi bila raven predvidene dejavnosti s pomočjo ali brez nje? Razlika teh dveh primerov se obravnava kot vpliv ukrepa pomoči in opisuje spodbujevalni učinek.

— **Raven donosnosti:** če projekt sam po sebi ne bi bil toliko donosen, da bi ga zasebno podjetje izvedlo, vendar pa bi prinesel pomembne koristi za družbo, je bolj verjetno, da ima pomoč spodbujevalni učinek. Za oceno splošne donosnosti (ali pomanjkanja le-te) projekta se lahko uporabijo metodologije ocenjevanja, ki so običajna praksa v določeni zadevni industriji ([45]).

— **Znesek naložb in časovni potek denarnih tokov:** visoka naložba za zagon, nizka stopnja denarnih tokov, ki jih je mogoče pridobiti, in znaten del denarnih tokov, ki bodo na voljo v zelo daljni prihodnosti, se bodo šteli za pozitivne elemente pri oceni spodbujevalnega učinka.

— **Raven tveganja, ki je prisotno v raziskovalnem projektu:** na podlagi npr. študij izvedljivosti, ocen tveganja in strokovnih mnenj bo ocena tveganja zlasti upoštevala nepovrnljivost naložbe, verjetnost gospodarskega neuspeha, tveganja, da bo projekt manj produktiven, kot je bilo pričakovano, tveganja, da bo izvajanje projekta ogrozilo druge dejavnosti, in tveganja, da bodo stroški ogrozili finančno sposobnost podjetja za preživetje. Za državno pomoč, ki je usmerjena v projekte ali dejavnosti R&R&I, ki se izvajajo na področjih, ki prejemajo pomoč, bo Komisija upoštevala pomanjkljivosti, ki so posledica obrobnosti in drugih regionalnih posebnosti, ki negativno vplivajo na raven tveganja v raziskovalnem projektu.

([45]) Te lahko vključujejo metode za ocenjevanje neto sedanje vrednosti projekta (to je vsota znižanega pričakovanega denarnega toka, ki izhaja iz naložb, zmanjšanih za stroške naložb), notranje stopnje donosnosti (IRR) ali povračilo vloženega kapitala (ROCE). Finančna poročila in notranji poslovni načrti, ki vsebujejo informacije o napovedih povpraševanja; napovedih stroškov; finančnih napovedih (npr. NPV, IRR, ROCE), dokumenti, ki so predloženi odboru za naložbe in obravnavajo več scenarijev naložb, ali dokumenti, posredovani finančnim trgom, lahko služijo kot dokazi.

— **Stalno ocenjevanje:** ukrepi, za katere so predvideni pilotni projekti (v majhnem obsegu) ali ki določajo dobro opredeljene mejnike, katerih posledica je prekinitev projekta v primeru neuspeha, in za katere je predvideno javno dostopno naknadno spremljanje, se bodo šteli za bolj pozitivne pri oceni spodbujevalnega učinka.

7.3.4 ***Sorazmernost pomoči***

Neodvisno od meril, navedenih v poglavju 5, mora zadevna država članica posredovati naslednje informacije:

— **Odprt izbirni postopek:** kadar je v državi članici več (morebitnih) kandidatov za izvajanje projekta R&R&I, je bolj verjetno, da bo izpolnjena zahteva po sorazmernosti, če je bil projekt dodeljen na podlagi preglednih, objektivnih in nediskriminacijskih meril.

— **Najnižja potrebna pomoč:** države članice morajo pojasniti, kako je bil dodeljeni znesek izračunan, da se zagotovi, da je omejen na najnižji potrebni znesek.

7.4 Analiza izkrivljanja konkurence in trgovine

Državna pomoč za R&R&I lahko vpliva na konkurenco na dveh ravneh: (i) konkurenca v inovacijskem procesu, tj. konkurenca v smislu R&R&I, ki se izvaja na stopnjah, predhodnim proizvodnim trgom in (ii) konkurenca na proizvodnih trgih, na katerih se izkoriščajo rezultati dejavnosti R&R&I.

Pri oceni negativnih učinkov ukrepov pomoči bo Komisija svojo analizo izkrivljanja konkurence osredotočila na predvidljiv vpliv, ki ga ima pomoč R&R&I na konkurenco med podjetji na zadevnih proizvodnih trgih. Komisija bo dala večjo težo tveganjem za konkurenco in trgovino, ki bodo nastala v predvidljivi prihodnosti in s posebno verjetnostjo.

Vpliv na konkurenco v inovacijskem procesu bo pomemben, če ima predvidljiv vpliv na prihodnjo konkurenco na proizvodnem trgu. V določenih primerih se s samimi rezultati R&R&I, na primer v obliki pravic intelektualne lastnine, trguje na tako imenovanih tehnoloških trgih, npr. z izdajanjem licenc za patente. V teh primerih lahko Komisija upošteva učinek pomoči na konkurenco na tehnoloških trgih.

Vpliv R&R&I na proizvodne trge je v veliki meri dinamičen in zato bo analiza umerjena v prihodnost. Pogosto bo ista inovativna dejavnost povezana z več prihodnjimi proizvodnimi trgi. Če bo tako, se bo upošteval vpliv državne pomoči na vse zadevne trge.

Obstajajo trije izraziti načini, na katere lahko pomoč R&R&I izkrivlja konkurenco na proizvodnih trgih:

(1) pomoč R&R&I lahko izkrivlja dinamične spodbude akterjev na trgu za naložbe (učinek izrinjanja);

(2) pomoč R&R&I lahko ustvari ali ohranja položaj tržne moči;

(3) pomoč R&R&I lahko ohranja neučinkovito strukturo trga.

Državna pomoč ima lahko tudi negativen učinek na trgovino na skupnem trgu. Zlasti, kadar pomoč R&R&I vodi k izrinjanju konkurentov, lahko ukrepi pomoči sčasoma povzročijo premik trgovinskih tokov in lokacije gospodarske dejavnosti.

7.4.1 ***Izkrivljanje dinamičnih spodbud***

Glavni pomislek glede pomoči R&R&I za podjetja je, da se dinamične spodbude konkurentov za naložbe izkrivljajo. Ko podjetje prejme pomoč, to na splošno poveča verjetnost uspešnih R&R&I tega podjetja, kar vodi v povečano prisotnost na proizvodnem(-ih) trgu(-ih) v prihodnosti. Ta povečana prisotnost lahko konkurente spodbudi k zmanjšanju obsega svojih prvotnih naložbenih načrtov (učinek izrinjanja).

Komisija bo v svoji analizi upoštevala naslednje elemente:

— **Znesek pomoči:** ukrepi pomoči, ki vključujejo visoke zneske pomoči, bolj verjetno vodijo k znatnim učinkom izrinjanja. Pomen zneska pomoči se bo meril glede na skupne zasebne izdatke za R&R v sektorju in znesek, ki so ga porabili glavni akterji.

— **Bližina trga/kategorija pomoči:** bolj kot je ukrep pomoči usmerjen v dejavnost R&R&I, ki je blizu trgu, bolj je verjetno, da bo povzročil znatne učinke izrinjanja.

— **Odprt izbirni postopek:** kadar je pomoč dodeljena na podlagi objektivnih in nediskriminacijskih meril, bo Komisija bolj naklonilno naravnana.

— **Izstopne ovire:** konkurenti bolj verjetno ohranijo (ali celo povečajo) svoje naložbene načrte, ko so izstopne ovire za inovacijski proces visoke. To se lahko zgodi, ko je veliko preteklih naložb konkurentov vezanih na določen potek R&R&I.

— **Spodbude za konkuriranje za prihodnji trg:** pomoč R&R&I lahko privede do tega, da konkurenti upravičencu do pomoči naznanijo, da se odrekajo konkuriranju za prihodnji trg, ker prednost, ki jo prinaša pomoč (v smislu stopnje tehnološkega napredka ali v smislu časa), zmanjšuje njihove možnosti, da donosno vstopijo na ta prihodnji trg.

— **Razlikovanje med proizvodi in intenzivnost konkurence:** kadar so inovacije proizvodov bolj usmerjene v razvoj različnih proizvodov (povezanih npr. z določenimi znamkami, standardi, tehnologijami, skupinami potrošnikov), je manj verjetno, da bodo konkurenti prizadeti. Enako velja, če je na trgu veliko učinkovitih konkurentov.

7.4.2 ***Ustvarjanje tržne moči***

Pomoč za podporo R&R&I ima lahko izkrivljajoče učinke v smislu povečanja ali ohranjanja stopnje tržne moči na proizvodnih trgih. Tržna moč je moč vpliva na tržne cene, proizvodnjo, raznolikost ali kakovost blaga in storitev ali na druge parametre konkurence na trgu v daljšem časovnem obdobju na škodo potrošnika. Komisija bo pred dodelitvijo pomoči ocenila tržno moč in spremembe v tržni moči, ki jih je mogoče pričakovati kot posledico pomoči.

Komisija je zlasti zaskrbljena zaradi tistih ukrepov R&R&I, ki omogočajo upravičencu do pomoči, da prenese ali utrdi tržno moč, ki jo ima na obstoječih proizvodnih trgih, na prihodnje proizvodne trge. Komisija zato verjetno ne bo opredelila pomislekov glede konkurence v povezavi s tržno močjo na trgih, na katerih ima vsak upravičenec do pomoči tržni delež pod 25 %, in na trgih, ki imajo tržno koncentracijo z indeksom Herfindahl-Hirschman (HHI) pod 2 000.

Komisija bo v svoji analizi upoštevala naslednje elemente:

— **Tržno moč upravičenca do pomoči in strukturo trga:** kadar prejemnik že prevladuje na proizvodnem trgu, lahko ukrep pomoči utrdi to prevlado z dodatnim zmanjšanjem konkurenčnih omejitev, ki jih lahko konkurenti uveljavijo pri podjetju prejemnika. Podobno imajo lahko ukrepi državne pomoči znaten vpliv na oligopolnih trgih, na katerih so aktivni le nekateri akterji.

— **Stopnjo vstopnih ovir:** na področju R&R&I lahko za nove udeležence obstajajo znatne vstopne ovire. Te ovire vključujejo pravne vstopne ovire (zlasti pravice intelektualne lastnine), ekonomije obsega, ovire dostopa do mrež in infrastrukture ter druge strateške ovire za vstop ali razširitev.

— **Kupno moč:** tržna moč podjetja je lahko omejena tudi s tržnim položajem kupcev. Če je verjetno, da si bodo kupci prizadevali za ohranitev zadostne konkurence na trgu, lahko prisotnost močnih kupcev služi za preprečevanje močnega tržnega položaja.

— **Izbirni postopek:** ukrepi pomoči, ki podjetjem z močnim tržnim položajem omogočajo, da vplivajo na izbirni postopek, npr. s tem, da imajo pravico priporočati podjetja v izbirnem postopku ali da vplivajo na raziskovalno pot na način, ki neutemeljeno odklanja alternativno pot, lahko pri Komisiji vzbudijo pomisleke.

7.4.3 ***Ohranjanje neučinkovitih tržnih struktur***

Pomoč R&R&I lahko, če ni pravilno usmerjena, podpira neučinkovita podjetja in tako vodi k tržnim strukturam, pri katerih mnogi akterji na trgu delujejo znatno pod ravnijo učinkovitosti. Komisija bo v svoji analizi upoštevala, ali je pomoč dodeljena na trgih s presežno zmogljivostjo, v nazadujočih industrijah ali v občutljivih sektorjih. Pomisleki so manj verjetni v razmerah, v katerih je državna pomoč za R&R&I usmerjena v spreminjanje dinamike rasti sektorja, zlasti z uvajanjem novih tehnologij.

7.5 Tehtanje in odločitev

Ob upoštevanju teh pozitivnih in negativnih elementov Komisija tehta učinke ukrepa in ugotavlja, ali izhajajoče izkrivljanje negativno vpliva na pogoje trgovanja v obsegu, ki je v nasprotju s skupnim interesom. Analiza bo v vsakem posameznem primeru temeljila na skupni oceni predvidljivih pozitivnih in negativnih vplivov državne pomoči. Komisija v ta namen ne bo mehansko uporabljala meril, določenih v oddelkih 7.3 in 7.4, temveč bo izvedla skupno oceno na podlagi načela sorazmernosti.

Komisija ne more vložiti ugovora glede priglašenega ukrepa pomoči, ne da bi sprožila formalni postopek preiskave, ali na podlagi formalnega postopka preiskave, določenega v členu 6 Uredbe (ES) št. 659/1999, zaključiti postopka z odločbo v skladu s členom 7 navedene uredbe. Če sprejme pogojno odločbo v smislu člena 7(4) Uredbe (ES) št. 659/1999, lahko Komisija zlasti določi naslednje pogoje, ki morajo zmanjšati izhajajoče izkrivljanje konkurence ali učinke na trgovino in morajo biti sorazmerni:

— nižje intenzivnosti pomoči od največje intenzivnosti, dovoljene v poglavju 5, vključno z mehanizmi vrnitve neupravičene podpore in različnimi pogoji za odplačilo vračljivih predujmov,

— razširjanje rezultatov, sodelovanje in druge obveznosti glede ravnanja,

— ločevanje računov, da se prepreči navzkrižno subvencioniranje z enega trga na drugi trg, ko je upravičenec dejaven na več trgih,

— brez diskriminacije do drugih morebitnih upravičencev (zmanjšanje selektivnosti).

8. KUMULACIJA

Glede kumulacije veljajo zgornje meje pomoči, določene v tem okviru, ne glede na to, ali je podpora za projekt, ki prejema pomoč, v celoti financirana iz državnih virov ali jo delno financira Skupnost, razen v posebnem in omejenem smislu pogojev, določenih za financiranje iz sredstev Skupnosti na

podlagi okvirnih programov RTR, ki so bili sprejeti v skladu z Naslovom XVIII Pogodbe ES ali Naslovom II Pogodbe Euratom.

Kadar so izdatki, ki so upravičeni do pomoči za R&R&I, v celoti ali delno upravičeni do pomoči za druge namene, bo za skupni del veljala najugodnejša zgornja meja iz veljavnih pravil. Ta omejitev se ne uporablja za pomoč, dodeljeno v skladu s smernicami Skupnosti o državnih pomočeh za spodbujanje naložb rizičnega kapitala v MSP ([46]).

Pomoč za R&R&I se ne kumulira s podporo de minimis v zvezi z istimi upravičenimi stroški, da se izogne največjim intenzivnostim pomoči, ki so določene v tem okviru.

9. POSEBNA PRAVILA ZA KMETIJSTVO IN RIBIŠTVO

Kar zadeva pomoč R&R glede proizvodov, navedenih v Prilogi I k Pogodbi ES, in z odstopanjem od omejitev intenzivnosti pomoči ali nadomestil, določenih drugje v tem okviru, bo Komisija še naprej dovoljevala intenzivnost pomoči v višini do 100 %, ki mora izpolnjevati naslednje štiri pogoje:

— je v splošnem interesu določenega zadevnega sektorja ali podsektorja,

— informacije, da se bodo raziskave izvajale in s katerim ciljem, se objavijo na spletu pred začetkom raziskav. Vključeni morajo biti približen datum pričakovanih rezultatov in mesto njihove objave na spletu kot tudi omemba, da bodo rezultati na voljo brezplačno,

— rezultati raziskav so dostopni na spletu za obdobje vsaj 5 let. Te informacije na spletu se objavijo najpozneje takrat kot se katere koli druge informacije posredujejo članom katere koli organizacije,

— pomoč se dodeli neposredno raziskovalni instituciji ali organu in ne sme vključevati neposrednega dodeljevanja pomoči, ki ni povezana z raziskavami, družbi, ki proizvaja, predeluje ali trži kmetijske proizvode, ali zagotavlja subvencioniranje cen proizvajalcem takšnih proizvodov.

Komisija bo dovolila državno pomoč za sodelovanje v skladu s členom 29 Uredbe (ES) st. 1698/2005 z dne 20. septembra 2005 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) ([47]), če je takšno sodelovanje odobreno za sofinanciranje Skupnosti iz tega člena in/ali je državna pomoč dodeljena kot dodatno financiranje v skladu s členom 89 Uredbe (ES) št. 1698/2005 pod enakimi pogoji in z enako intenzivnostjo kot sofinanciranje.

([46]) UL C 194, 18.8.2006, str. 2.

([47]) UL L 277, 21.10.2005, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1463/2006 (UL L 277, 9.10.2006, str. 1).

Primeri pomoči R&R za proizvode iz Priloge I k Pogodbi ES, ki ne izpolnjujejo pogojev iz tega poglavja, bodo pregledani v skladu z običajnimi pravili tega okvira.

10. KONČNE DOLOČBE

10.1 Poročanje in spremljanje

10.1.1 *Letna poročila*

V skladu z zahtevami Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 in Uredbe Komisije (ES) št. 794/2004 z dne 21. aprila 2004 o izvajanju Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ([48]) morajo države članice Komisiji predložiti letna poročila.

Poleg zahtev, navedenih v teh določbah, letna poročila za ukrepe pomoči R&R&I vsebujejo za vsak ukrep, vključno z odobritvijo pomoči v okviru odobrene sheme, naslednje podatke:

— ime upravičenca,

— znesek pomoči na upravičenca,

— intenzivnost pomoči,

— sektorje dejavnosti, v katerih se izvajajo projekti, ki prejemajo pomoč.

Država članica mora v primeru davčne pomoči zagotoviti samo seznam tistih upravičencev, ki so prejeli letno davčno olajšavo, višjo od 200 000 EUR.

Poročilo mora v primeru skupin zagotoviti tudi kratek opis dejavnosti skupine in njene učinkovitosti pri privabljanju k dejavnosti R&R&I. Komisija lahko zahteva dodatne informacije v zvezi z dodeljeno pomočjo, da preveri, ali so bili spoštovani pogoji iz odločbe Komisije o odobritvi ukrepa pomoči.

Letna poročila bodo objavljena na spletni strani Komisije.

Za vse pomoči, dodeljene v okviru odobrene sheme velikim podjetjem, morajo države članice v letnem poročilu tudi pojasniti, kako je bil upoštevan spodbujevalni učinek za pomoč, dodeljeno takšnim podjetjem, zlasti z uporabo kazalnikov in meril, navedenih v poglavju 6 zgoraj.

([48]) UL L 140, 30.4.2004, str. 1. Uredba, kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 1627/2006 (UL L 302, 1.11.2006, str. 10).

10.1.2 ***Dostop do celotnega besedila shem***

Komisija meni, da so potrebni nadaljnji ukrepi za izboljšanje preglednosti državne pomoči v Skupnosti. Zlasti se zdi potrebno, da se zagotovi, da imajo države članice, gospodarski subjekti, zainteresirane strani in Komisija sama preprost dostop do celotnega besedila vseh veljavnih shem pomoči R&R&I.

To je mogoče preprosto doseči z vzpostavitvijo povezanih spletnih strani. Zato bo Komisija pri proučevanju shem pomoči R&R&I sistematično zahtevala od držav članic, da se zavežejo k objavi celotnega besedila končne sheme pomoči na spletu in da Komisiji sporočijo spletni naslov objave. Sheme se ne sme izvajati, preden so podatki objavljeni na internetu.

10.1.3 ***Informativni listi***

Poleg tega, kadar koli se pomoč za R&R&I dodeli na podlagi sheme pomoči, za katero ne velja obveznost za individualno priglasitev in ki presega 3 milijone EUR, morajo države članice v roku 20 delovnih dni, ki začne teči, ko pristojni organ dodeli pomoč, Komisiji posredovati zahtevane podatke na standardnem obrazcu, določenem v prilogi k temu okviru. Komisija bo povzetek podatkov dala na voljo javnosti na svoji spletni strani http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html.

Države članice morajo zagotoviti, da se vodijo podrobne evidence o dodeljevanju pomoči za vse ukrepe R&R&I. Take evidence, ki morajo vsebovati vse podatke, potrebne za določitev, ali so bili spoštovani upravičeni stroški in največja dovoljena intenzivnost pomoči, je treba hraniti 10 let od datuma dodelitve pomoči.

Komisija bo države članice pozvala, naj te podatke zagotovijo, da bi se izvedla ocena učinka tega okvira tri leta po njegovem začetku veljavnosti ([49]).

10.2 Ustrezni ukrepi

Komisija državam članicam na podlagi člena 88(1) Pogodbe ES s tem predlaga naslednje ustrezne ukrepe glede njihovih ustreznih obstoječih shem pomoči za raziskave in razvoj:

Za zagotovitev skladnosti z določbami tega okvira morajo države članice po potrebi spremeniti take sheme, da jih uskladijo s tem okvirom v dvanajstih mesecih po začetku njegove veljavnosti z naslednjimi izjemami:

— države članice imajo štiriindvajset mesecev časa, da uvedejo spremembe glede določb, ki jih zajema točka 3.1.1 tega okvira,

— nov prag za velike posamezne projekte se bo uporabljal od začetka veljavnosti tega okvira,

— obveznost zagotovitve podrobnejših letnih poročil v skladu s točko 10.11 in obveznost predložitve informativnih list v skladu s točko 10.1.3 se bo uporabljala za obstoječe sheme pomoči v šestih mesecih po začetku veljavnosti tega okvira.

Države članice so pozvane, da podajo svoje izrecno brezpogojno soglasje k tem predlaganim ustreznim ukrepom v dveh mesecih od datuma objave tega okvira. Če Komisija ne bo prejela nobenega odgovora, bo domnevala, da se zadevna država članica ne strinja s predlaganimi ukrepi.

10.3 Začetek veljavnosti, čas veljavnosti in revizija

Ta okvir bo veljal 1. januarja 2007 ali, če ni bil objavljen v *Uradnem listu Evropske unije* pred tem datumom, prvi dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* in bo nadomestil okvir Skupnosti za državno pomoč za raziskave in razvoj.

Ta okvir bo veljaven do 31. decembra 2013. Po posvetovanju z državami članicami ga lahko Komisija spremeni pred tem datumom na podlagi pomembnih pomislekov v zvezi s konkurenčno ali raziskovalno politiko oziroma, da se upoštevajo druge politike Skupnosti ali mednarodne obveznosti. Komisija namerava izvesti pregled tega okvira 3 leta po začetku njegove veljavnosti.

Komisija bo po njegovi objavi v *Uradnem listu Europske unije* ta okvir uporabila za vse priglašene projekte pomoči, v zvezi s katerimi se mora odločati, tudi v primerih, v katerih so bili projekti priglašeni pred njegovo objavo. To vključuje individualno pomoč, dodeljeno v okviru odobrenih shem pomoči in priglašeno Komisiji po obveznosti individualne priglasitve take pomoči.

V skladu z obvestilom Komisije o določitvi pravil, ki se uporabljajo za oceno nezakonite državne pomoči ([50]), bo Komisija v primeru nepriglašene pomoči uporabila

— ta okvir, če je bila pomoč dodeljena po začetku njegove veljavnosti,

— veljavni okvir v času, ko je bila pomoč dodeljena, v vseh drugih primerih.

([49]) V tem procesu bi lahko države članice pomagale Komisiji s tem, da bi zagotovile lastno naknadno oceno shem in individualnih ukrepov.

([50]) UL C 119, 22.5.2002, str. 22.

PRILOG A

Obrazec za predložitev povzetka podatkov za pomoč, za katero velja obveznost izčrpnega poročanja (oddelek 10.1)

(1) Pomoč za (ime podjetja/podjetij, ki prejme(jo) pomoč, MSP ali ne): .....

.....

(2) Referenčna oznaka sheme pomoči (referenčna oznaka Komisije za obstoječo shemo ali sheme, v okviru katere ali katerih je dodeljena pomoč): .....

(3) Pravni subjekt(i), ki nudi(jo) pomoč (ime in naslov organa ali organov, ki dodeljuje(jo) pomoč): .....

.....

(4) Država članica, v kateri se izvaja projekt ali ukrep, ki prejema pomoč: .....

(5) Vrsta projekta ali ukrepa: .....

(6) Kratek opis projekta ali ukrepa: .....

.....

.....

(7) Upravičeni stroški, kadar so na voljo (v EUR): .....

(8) Diskontiran znesek pomoči (bruto) v EUR: .....

(9) Intenzivnost pomoči (% bruto ekvivalenta dotacije): .....

(10) Pogoji za plačilo predlagane pomoči (če obstajajo): .....

.....

(11) Načrtovani datum začetka in konca projekta ali ukrepa: .....

(12) Datum dodelitve pomoči: .....